

ARADAI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF 1885
1897—1932.

1935 Péntek, 1935. december 13.
279. szám.

A megnyert párisi csata

Amit hetekkel ezelőtt megjósoltunk, bekövetkezett. Az olajszankciók életbeléptetése előtti utolsó pillanatokban a londoni City intervenciói még idején elérték céljukat és Anglia külpolitikai magatartásában jelentékeny enyhülés következett be. Az olaj nagy világhatalmasságainak diplomáciája rugalmasabbnak és vékenyebbnek bizonyult a hivatásos diplomaták munkájánál s így érkezhettek el addig az időpontig az olasz—abesszin viszály, hogy Wansittard angol külügyi államtitkár az angol-francia megegyezés hírére röppithette hivatalosan világgá az abesszinek számára készülő békediktátum kérdéseiben.

Nyilvánvaló, hogy Mussolini részére minden eritreai és ogadeni győzelemnél értékesebb fordulatot jelent az a tény, hogy a francia diplomácia és az angol olajérdekeltségek megnyerték számára a párisi csatát. Ha elfogadjuk ugyanis azt a gyakorlati tételt, hogy a háborukat végső eredményeképpen mindig a zoldasztaloknál szokták megnyerni, vagy elveszíteni, a párisi diplomáciai tárgyalások végső kimenetelének hadijelentősége ténylegesen elhomályosítja az aggó De Bono vagy a lendületteljes Badoglio marsallok legszebb haditetteinek jelentőségét is. Amelyik pillanatban ugyanis addig érhetek a dolgok, hogy maga Anglia is az olasz követelések teljesítéséről hajlandó tárgyalni Genfben és amelyik pillanatban már szó kerülhet arról is, hogy mennyire teljesíti vagy nem teljesíti Abesszini a népszövetségi tagságával rárótt kötelezettségeket; ebben a háborudöntő pillanatban könnyen fordulhat úgy a dolgok menete, hogy Abessziniát marasztalja el Genfben ugyanaz az aeropág, amely hetekkel ezelőtt annyi gondot okozott a mindig elegáns és talpraesett Aloisi bárónak... Anglia pálfordulása máris elismerte, amidőn az angol-francia paktum létrejött, hogy Olaszországnak igenis vannak olyan követeléseai a Népszövetséggel szemben, amelyekről tárgyalni kell; és okosabb tárgyalni róluk Genfben, mint szankciókat szankciókra halmozni.

A párisi abesszin csatavesztés hatása máris érezhető Genfben, ahol úgy az ötösbizottság, mint a tizennyolcas hajlandó azt is elismerni, hogy az annakidején benyújtott népszövetségi olasz emlékirat adatai sokkal közelebb jártak az abesszin valósághoz, semmint azt akkoriban a genfi diplomácia hajlandó lett volna elismerni. Baldwin és Hoare a párisi egyezményvel nemcsak Mussolinit segítette nagy győzelemhez, de megóvták az angol birodalmat is a fenyegető háboru veszélyei elől. Igen valószínű, hogy most már a négusnak önmagával kell megvívnia a legnehézebb harcot, a lemondás háboruját, mert nyilvánvaló, hogy csakis abban az esetben őrizheti meg császári trónját az addis-abebai trónon, ha enged a népszövetségi nyomásnak és feláldozza országának nagy részét az olasz követeléseknek. Így következhetik be igen könnyen az a történelmi tény, hogy abesszin földdel fogják megváltani a világpolitikai hatalmasságok az európai kontinens békéjét.

Elmaradnak végleg az olajtilalmi szankciók

Eden feladata lesz Genfben, hogy a párisi egyezménynek megnyerje a népszövetségi bizottságokat — A világsajtó megváltoztatta magatartását Abessziniával szemben

XI. Pius pápa sürgeti Rómában a nemzetközi léghör tisztázását

GENFBŐL jelentik: A nemzetközi tárgyalások sulypontja Genfben helyeződött át. Diplomáciai körökben valószínűnek tartják, hogy a népszövetségi tanács hozzájárul a párisi béketervhez. Rámutatnak ezekben a körökben arra, hogy a nemzetközi helyzet most már teljesen megváltozott, mert a Népszövetségben már megállapították, hogy Abessziniában régebben nem tett eleget a népszövetségi tagságával járó kötelezettségeinek. Más felől ugyancsak a Népszövetség elismerte azt, hogy az annak idején átnyújtott olasz emlékirat adatai nagyrészt megfelelnek a valóságnak. Az események azóta ezeket az adatokat csak megerősítették.

Az angol lapok érdekes kulisszatitkokat közölnek Anglia hirtelen megváltozott ma-

gatartásával kapcsolatban. Eszerint az angol kormány felismerte a Földközi-tengeren fenyegető súlyos veszedelmet, amit az olajszankció alkalmazása jelentett volna és ez csak siettetta a francia kormánnyal való megegyezését.

A baloldali lapok, főként a „Daily Herald” és a „News Chronicle”, amelyek a megtorlás szószólói voltak, a leghevesebben támadják a kormányt a párisi megegyezés miatt. Ezzel szemben Beaverbrooknak, Baldwin legelkeseredettebb személyes ellenségének lapja, a „Daily Express” melegen üdvözli a miniszterelnököt, mert felismerte az olajszankció elrendelésében rejlő veszélyt és ezzel a háborútól mentette meg az országot.

Genf a nagy fordulat előtt

Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint XI. Pius pápa az elmúlt öt nap alatt

XI. PIUS PÁPA

két ízben küldte ki bizalmasát Mussolini

miniszterelnökhöz és sürgette, hogy még karácsony előtt igyekezzen tisztázni a nemzetközi léghört.

Ugyanakkor lépéseket tett a Népszövetség katolikus államainál is és mindent elkövetett, hogy engesztelésre bírja azokat a megtorlások ügyében.

Egyébként Lava! francia miniszterelnök tegnap Genfben érkezett. Ugyancsak regnap jött meg Eden és Madariaga, az ötösbizottság elnöke. Délután a népszövetségi bizottságok nem üléseztek és ezalatt Eden megbeszélést folytatott Madariagával az ötösbizottságban és Vasconzelossal, a tizennyolcas-bizottság elnökével, majd az ötösbizottság tagjaival. Edenre hárulnak az a feladat, hogy

meggyőzze az ötös bizottság tagjait arról, hogy az angol—francia béketerv összeegyeztethető a népszövetségi alapkormány szellemével és a Népszövetség keretein belül megvalósítható.

A jövőben követendő eljárást illetően nincs még semmiféle pozitívum. Genfben feszült érdeklődéssel várják Mussolini válaszát, amely előreláthatólag kedvező lesz.

Közvetlenül a 18-as bizottság összeülése előtt bizalmas közlés érkezett a népszövetségi főtárgyalásról Rómából. Az értesítés szerint Mussolini környezetéből hírek szivárogtak ki arról, hogy

Olaszország elfogadja tárgyalási alapul a béketervezetet.

Mussolini miniszterelnök feltétele csupán az,

Holnap este Hakoah-bál a Fehér Keresztben

hogyan Olaszország békés szándékának dokumentálása ellenében biztosítsák az érdekelt államok azt, hogy amennyiben a császár visszautasítja a párisi békejavaslatokat, Olaszországgal szemben minden megtorló intézkedést elejtenek és szabad kezet adnak Olaszországnak a további fegyveres elintézésre. Római diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a Duce választát még ma közölni fogja Genffel.

Itt írjuk meg egyébként, hogy a legutóbbi egy hónap alatt

1 millió hordó olajat szállítottak Olaszországba.

Ezen a héten 300 ezer hordó érkezett Texasból az olasz kikötőkbe.

Az olasz haditüdősítők jelentése szerint, Dessletől 85 kilométernyi távolságban véres harc folyt le az aussai szultán csapatai és az abesszinek között. Dessie legutóbbi bombázása alkalmával ugyanis egy nagyobb abesszini osztag megszökött és Aussa tartományban fosztogatta a lakosságot. A szultán csapatokat küldött az abesszinek ellen, akiket heves harcban szétvert. A küzdelem során 300 abesszint megölték, míg a többi elmenekült Dessie felé.

A négus egvelőre még hallani sem akar területengedésről. A párisi lapok szigorúan elítélik a négus merev magatartását. Meg kell győzni Abessziniát — írja a Journal —, hogy

amennyiben nemzetközi támogatást akar, akkor áldozatokot kell hoznia. Ha Abessziniát továbbra is ragaszkodik álláspontjához, akkor szó sem lehet a megtorlás kiterjesztéséről, sőt lehetséges, hogy az eddigi megtorló intézkedések is hatályukat veszítik.

Az „Oeuvre” szerint Párisban és Londonban titokban azt óhajtják, hogy amennyiben a négus nem enged merev álláspontjából, akkor szüntessék meg a megtorló rendszabályokat.

Roosevelt üzenete

PÁRISBÓL jelentik: A Figaro azt írja, hogy Anglia azért változtatta meg hirtelen Olaszország iránti politikáját, mert Roosevelt elnök nemrég értesítette az angol kormányt, hogy nincs módjában végrehajtani az olajtillalmat. Ugyanakkor Szovjet-országnak és Románia is közölték, hogy számukra szintén nehézséget jelentene az

FÉRFI RUHÁT

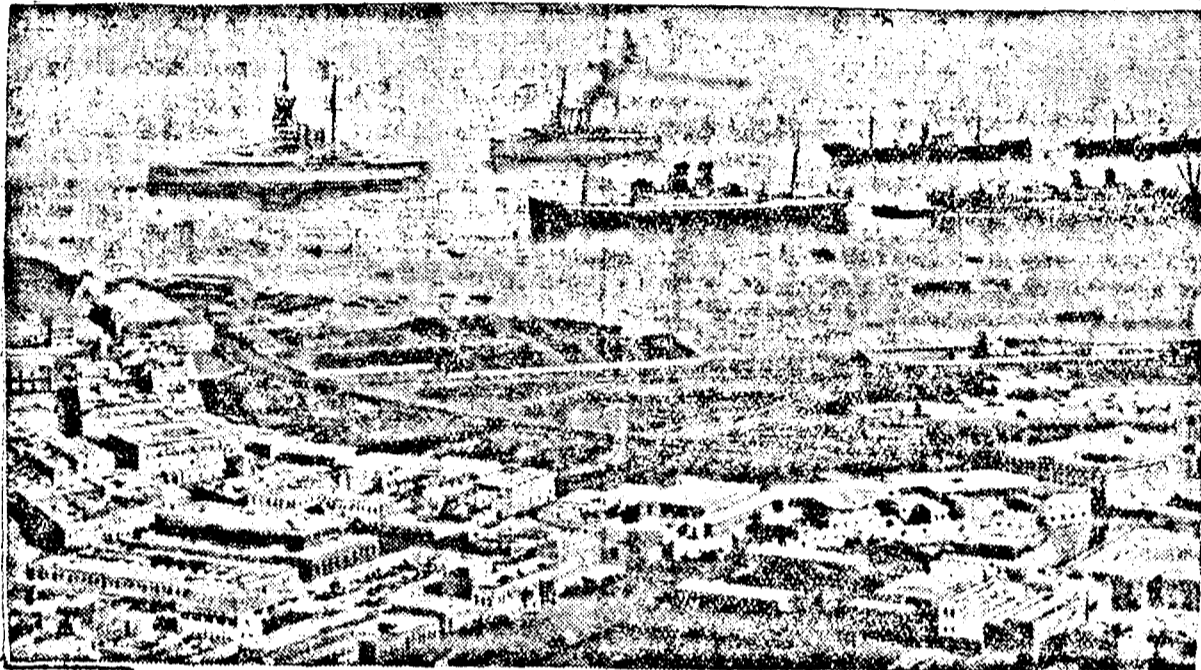
előrendű kivitelben
olcsón készít.

FÜLEKY JÁNOS

szabásati szalonja

BUDAPEST, Harisbazar-u. 3. szám,
6711 (a Váci-utca mellett).

olajtillalomhoz való csatlakozás az esetben, ha az Egyesült-Államok kormánya nem vállalja az olajtillalmat.

SZUEZ BEJÁRATA ELŐTT
őrt állanak az angol hadihajók

Ridikülök,

bőröndök, bőrdíszműtárgyak,
berendezett kazetták
legnagyobb választékban

Kramarovics bőröndösnél
P. Avramianou 3
CONSUM és INLESNIREA-tag. 6781

ROSEMONDE

Írta: H. de VERE STACPOOLE

Körülbelül egy évvel a Pelée kitörése előtt voltam Saint-Pierreben, ahol a legszebb öreg ember, akivel valaha találkoztam, a következő szerelmi történetet mondotta el:

— Sok évvel ezelőtt Grande Anse közelében élt egy Louis nevű fiatalember. Földbirtokos egyetlen fia volt. A földbirtokos azoknak a régi francia családoknak leszármazottja volt, melyek már jóval a francia forradalom előtt telepedtek itt le. Sok szabad idő nem állott rendelkezésére. Cukornádat termelni nem egyszerű dolog, azonkívül a birtokon még kakaót és tengerit is termeltek. A nőekkel nem sokat törődött. Gyönyörű szép lányokat kaphatott volna, de Louis rájuk se nézett. Az ilyenfajta szerelem ismeretlen volt előtte. És mégis — egy nap üzleti ügyben Saint Pierrebe kellett mennie, felült lovára és elindult a La Trace nagy nemzeti úton. Hiszen ismeri ezt a szép utat, mely felvezet a biborcsucsra, azután le a völgybe, egyik helyen kilátás nyílik róla a kék tengerre, máshol sűrű erdők vannak. Morne-Rouge közelében eléri a Fontaine-ültetvényt. Itt az út kanyarodik. Mikor Louis túl volt a kanyarulaton, egyszerre szokatlan jelenség tűnt fel előtte. Egy leány fehér ruhában — fekete ágaskodó paripán, a ló első lába köré sárga kígyó tekerődött, magasra tartva fel fejét, rettenetes szája szélesre volt tárva. A következő pillanatban Louis a leány oldalra mellett termett, a nyeregből a karjaiba emelte éppen, amikor a ló a kígyóharapástól megvadulva, hátsó lábaira rogyott le. A kígyó sárga ostorszijként siklott tova a zöld fű között. A ló patkójának csattogása elnémult, az erdő fái elfogták a hangot... Ez volt Louis és Rosemonde La Fontaine találkozásása.

A leány gyönyörű volt. Olyan teremtés, akinél szinte elképzelhetetlennek látszott, hogy az idő valaha is megváltoztathatná. Mintha csak egymásnak lettek volna teremtve. A család, amely Rosemondéból, atyjából, nagyjából és a leány nővérekből Célestineből állott, nagyon meg volt elégedve. Célestine, akkor Fort-de-Franceban volt és mikor jegyességük első idejében Célestine nevét említették, mindig nevettek a család tagjai. Várami titokzatosságot kellett sejtetni körülötte, amit

a család titkolt Louis előtt. Mikor egyszer Louis a nagyanya előtt Rosemonde szépségéről áradozott, az így szólt:

— Hátha még Célestinet látná!

— Nem lehet szebb, — mondta Louis.

Rosemonde is kitért a válasz elől. Egy nap Louis meglátogatta La Fontainet, női kalapot és bőröndöt látott a kereveten és mozgalmass lépkört a házban. A nagyanya a karosszékekben ült és így szólt:

— Megérkezett Célestine.

— Akkor legalább meglátjuk, — felelte nevetve Louis.

Ebben a pillanatban belépett Rosemonde.

— Célestine — mondotta az öregasszony — ez ő — a te jóvendőbell sógorod.

Ekkor azután minden kiderült. A kimondhatatlan, teljes, nevetséges hasonlatosság. Ikrek voltak, ez volt a titok. Teljesen azonosak voltak.

Miután Louis magához tért első ijedtségéből, minden úgy maradt, mint előbb volt — és mégis valahogyan másképp. Olyan volt, mintha a nő, akit szeretett, két részre hasította volna magát. A két leánynak ez a meglepő hasonlatossága nyugtalanítóan és különösen izgatta képzeletét. Rosemondénál is változást állapított meg. Ugy látta, hogy fokozódóan félelmenyű lesz és félelem fogta el:

— Hová fejlődhetik ez a féltékenység a jövőben? A legkülönösebb féltékenység a világon: a hasonlatosság!

A Louis és Rosemonde esküvője előtti napon a két leány fürdött a tóban. Az akkor történeteket Rosemonde beszélt el, aki lélekszakadva, törülközőt vetve nedves fürdőruhája fölé, a házba futott és csak ezeket a borzasztó szavakat kiáltotta: „A vízbe fult!” Csak később mondta el a részleteket. Hallotta ugyan testvére segélykiáltásait, de már késő volt — már csak egy kéz állott ki a vízből, azután már csak hullámgyűrű jelezte a szerencsétlenség színhelyét. Az esküvőt természetesen elhalasztották és csak két hónap múlva tartották meg minden pompa nélkül.

A házasság gyermektelen maradt. Csak az esküvő évfordulója előtti napon lett az asszony nyugtalan és egy éjjel kiáltás riasztotta fel Louist álmából. Berohant a mellékszobába: Rosemonde álmában beszélt, keze előre volt nyújtva,

mintha valakit vissza akarna taszítani: „Nem szabad, hogy a téd legyen — nem szabad!” — Louis szinte kábultan ment vissza szobájába. Jobban mint valaha, kizozta a borzasztó kérdés: Mi történt? De csak Rosemonde felelhetett volna erre a kérdésre és őt nem kérdezhetette meg. Egy nap Rosemonde kikocsizott és a hirtelen jött zivataroknak egyike lepte meg, melyek az északi széllel szoktak jönni. Hidegleléssel, bőrig ázva érkezett haza. Éjjel magas láza volt és a gyorsan hívott orvos kétoldali tüdőgyulladást állapított meg. Borzasztó volt. A harmadik napra volt a vég várható. A beteg egy pillanatra magához tért eszméletlenségéből és Louist hívatta. Mikor Louis letérdelt melléje, így szólt:

— Louis, én tudom, hogy meg fogok halni. Halljad meg, az első pillanattól kezdve szerettelek úgy, mint most is szeretlek. Féltékeny voltam rá, láttam alámerülni, segítségére akartam sietni és — nem tudtam.

A szavak kin voltak a szegény férfira nézve. A könnyek végigcsordultak arcán.

Az asszony folytatta:

— Nem tudtam azonban bankódni sem, mert ő szeretett téged.

Ez ujdonság volt! Ugy! Célestine szerette Louist! Mily sors. Ez sohasem jutott eszébe. Nem csoda, hogy Rosemonde, aki ez megtudta, féltékeny volt.

— Tőlem — mondotta elhaló hangon — csunya volt, hogy ezt előttem eltitkoltam.

— De Rosemonde — mondotta a férfi — hiszen csak szerelemből cselekedtél és amit szerelemből cselekszünk, nem lehet rossz. A szerelem mindent megszépít.

Ekkor még egyszer felcsillantak az asszony szeméi, melyekre már leereszkedett a halál árnyéka.

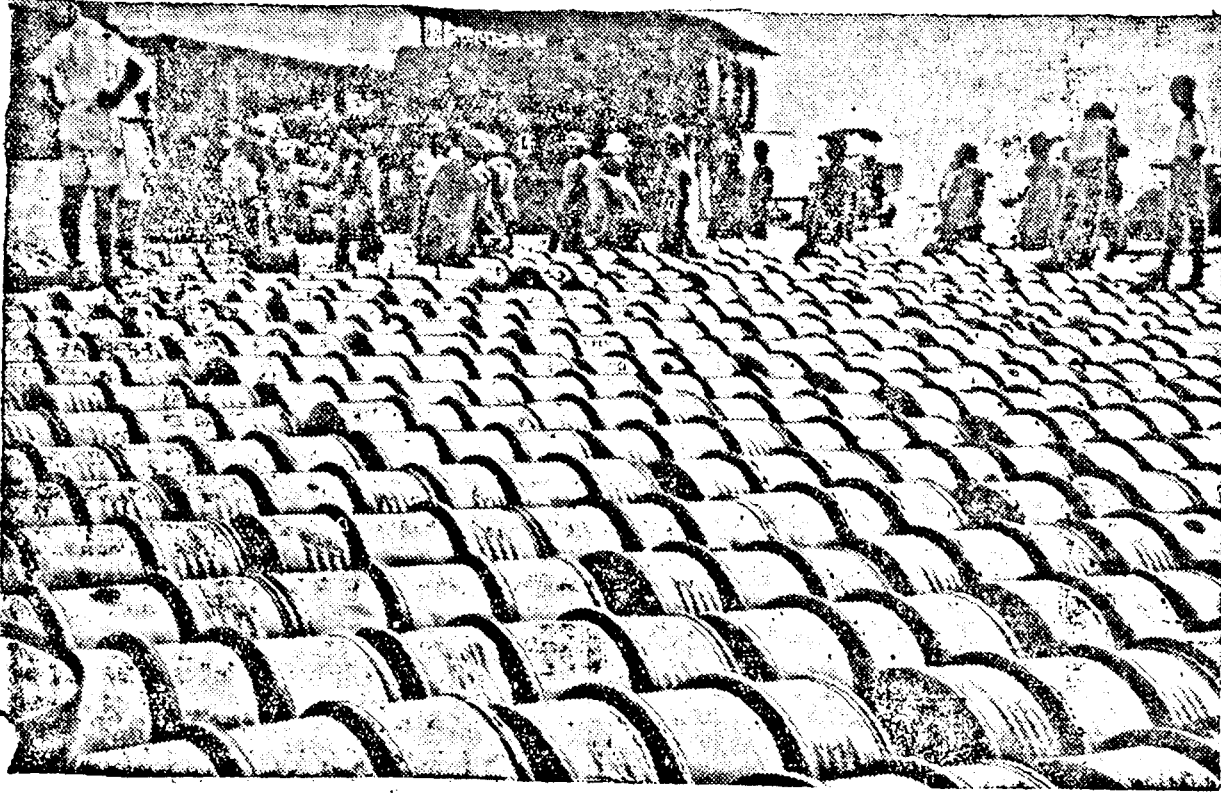
— Rosemonde — hívta őt vissza a férfi, de csak alig hallható suttogás válaszolt:

— Én nem vagyok Rosemonde — én Célestine vagyok.

— És én — fejezte elbeszélését M. Delchambre — voltam Louis. Ennek azonban már sok, sok éve...

Elhallgatott. A meleg éjben és a pálmákra át zizegő halk szellőn át alulról a város és a tenger letompított zúgása hallatszott.

Igy készült Olaszország az olajszankciókra

Kőolaj-tankok légió a massauai olasz hadikikötőben

Jól értesült londoni körök szerint a kormány Edennek a szerdai minisztertanácson széleskörű cselekvési szabadságot adott, hogy mint jó népszövetségi tag járjon el. Az angol kormány felfogása az, hogy amennyiben az egyik, vagy másik fél visszautasítja a béketervet, akkor a Népszövetségnek tovább kell haladnia az eddigi uton. Ebben, mint Londonban mondják, a Népszövetség számíthat Anglia támogatására. Londonban úgy tudják, hogy a 18-as bizottság el fogja halasztani az olajmegtorlási javaslat tárgyalását, noha a szakértők Genfben tartózkodnak. A halasztás azt jelenti, hogy az olajmegtorlás ügye holt vágányra került. A Reuter szerint a 18-as bizottság a párisi béketervet vagy az összeegyeztető bizottság, vagy pedig a népszövetségi tanács elé utalja. A 18-as bizottság ülésén az olaszok nem vesznek részt, de valószínű, hogy a december 17-re kitűzött tanácsülésen már jelen lesznek. A Reuter-ügynökség római jelentése szerint Drummond angol nagykövet tegnap a béketerv átnyújtása alkalmával, 20 percig beszélgetett Mussolinivel és ismertette az angol kormány álláspontját.

A Times értesülése szerint, az Olasz Szómálihoz csatolandó területek Ual-Ualtól egészen Gerlogubi-ig húzódnak el és lényegében azokat a területeket foglalják magukban, amelyek hét-nyolc éve olasz befolyás alatt állanak. Ezek a területek nagyrészt sivatagok, de a Vebbi Sibeli és más folyók segítségével termékenyvé tehetők.

Ezekre a területekre nézve a népus a közelmúltban kijelentette, hogy kész róluk lemondani, ha megfelelő korridorhoz jut a Vörös-tengerig.

A Times megállapítja, hogy a békejavaslat nem juttat közvetlen összeköttetést az északi és déli gyarmatai között. Ilyen összeköttetést csak akkor lehetne kiépíteni, ha Harrar tartományt is Olaszországhoz csatolnák. Ebbe azonban Franciaország nem egyezne bele. A békejavaslat Tigre tartomány jelenleg megszállott területét olasz kézre akarja juttatni, az abesszin tengerhez vezető ut ellenértéke gyanánt. A békejavaslat számol az olasz csapatok fegyveres hódításával és azzal a körülménnyel, hogy az abesszin csapatok nincsenek abban a helyzetben, hogy az olasz hadakat ezekről a területekről kiűzzék. Tekintettel

vannak arra a körülményre is, hogy amhara területekről van szó, amelyek egészen 1896-ig, tehát az aduai vereségig, már egyszer olasz tulajdont alkottak.

Elhalasztja Genf az olajszankciókat

A 18-as bizottság csütörtökön délután fél 5 órakor Vasconzelos spanyol főmegbízott elnöke alatt ülésre jött össze, amelyen az első felszólaló Laval francia miniszterelnök volt, aki többek között közölte, hogy az angol és francia kormányok elérkezettnek látták az időt annak megvizsgálására, vajjon lehet-e egy olyan alapot teremteni a tárgyalások felvételére, amelyekbe az érdekeltek is belebocsájtkozhatnak és amely nem áll ellentétben a Népszövetség szempontjaival sem. Ennek a tervzetnek elkészítésével az angol és francia kormányok szerepe véget ért, mindkét államnak az a vágya, hogy a tárgyalások a vizsály végéhez vezetnek. Kijelentette, hogy a béketervezetet legközelebb közölni fogja a népszövetségi tanáccsal.

A következő felszólaló Eden angol népszövetségi miniszter volt, aki kiegészítette Lavalnak fenti közlését azzal, hogy

a két nyugati nagyhatalom megkísérelte a szemben álló felek kibékítését. Nem javaslatokról, hanem csak tervekről lesz szó, amelyeknek felülvizsgálására a népszövetségi tanács lesz illetékes.

Előterjesztéseink tehát nem véglegesek és örömmel fogadunk minden indítványt, amely a tanács legközelebbi ülésén elhangzik. Ismétlem, a legfontosabb az, hogy olyan javaslatot fogadjunk el, amely elfogadható legyen, úgy a felek, mint a Népszövetség szempontjából. Eden beszédét a termet zsufozásig megtöltő közönség feszült figyelemmel hallgatta végig.

A lengyel főmegbízott döntő javaslata

Komarniczky lengyel főmegbízott zárta be a vitát, aki megállapította, leghelyesebb volna, ha

a 18-as bizottság nem hozna kötelező érvényű határozatot újabb megtorlások életbeléptetésére, ezért indítványozta, hogy a népszövetségi tanács legközelebbi üléséig, a jelenlegi fennálló szankciókon

VÉDEKEZZÉK*)

a ragályos betegségek ellen!

A legtöbb ragályos betegség utját a szájüregben és a garaton át veszi. Ott hatolnak be a legkülönbözőbb bacillusok. A száj a bacillusoknak állandóan nyitott kapuja, a fertőző betegségek első állomása. Epen ezért rendkívül fontos a szájüreg fertőtlenítése. Ha szájvizébe néhány csepp DIANA sóborszeszt cseppent, kitűnő fertőtlenítő szájvizet kap, amelynek íze is rendkívül kellemes.

*) Szájüreg fertőtlenítésére használjon

DIANA
SÓBORSZESZT!

kívül, egyéb büntetés bevezetésének eszközéhez a 18-as bizottság Olaszországgal szemben ne folyamodjék.

Igy az olajkiviteli tilalomra vonatkozó megbeszélések ügyében is halasztó indítványt tett, amit a bizottság az előbbi előterjesztéssel egyetemben elfogadottnak nyivánított.

A 18-as bizottság legközelebbi ülését péntek délután tartja meg és ekkor csak arra szorítkozik, hogy a megtorlások eredményének felülvizsgálására kiküldött bizottság jelentését meghallgassa, egyébként Komarniczky lengyel főmegbízott felszólalásának szellemében a további szankciók életbeléptetését a nemzetek tanácsának a békejavaslatok feletti határozatától teszi függővé. Ez az állapot azonban mindössze 5 napi haladékot vesz igénybe, mert a tanács ülését a mai összehívástól számított öt napra, azaz keddre hívták össze.

LEGUJABB

Holnap hozzák nyilvánosságra a párisi békejavaslatokat

A Reuter-ügynökség jelentí Addis Abebából, hogy az ottani angol és francia követ ma este, vagy holnap nyújtja át az abesszin külügyi hivatalnak a Párisban kidolgozott béketervezetet, amelyet lefordítás után repülőgépen küldenek a császár után, Dessiebe. Abesszin hivatalos körökben nem hajlandók nyilatkozni a tervről, de a legnagyobb mértékben valószínűtlennek sejtik, hogy a császár abban az alakjában elfogadná a békejavaslatokat, amelyben a sajtó azt körvonalazta.

A Párisban kidolgozott békejavaslatokat holnap közlik a Népszövetség tagjaival és esetleg a nyilvánossággal is. A népszövetségi tanács azonban csak szerdán ül össze, hogy döntsön a béketervek ügyében. Eddig Genfben nem érkezett semmiféle hivatalos hír arról, hogy Rómában és Addis Abebában milyen fogadtatásban részesítették a párisi elhatározásokat.

Meghűlt? A S P I R I N O

Mindig fiatalok...

Vannak hölgyek,
akik éveik dacára,

nem öregszenek

MIÉRT?

Nagyon egyszerű, mert szervezetük jól működik, mert szervezetük nincs megmérgezőve. Az állandó ifjúságnak nincs más titka. Hogy az ifjúságot és egészséget megtartsuk ki kell választanunk szervezetünkben a mérgeket és salakokat, abban a mértékben, ahogy képződnek, azaz állandóan, így megakadályozzuk felhalmozódásukat és vérünk megmérgezését. A vér feladata az, hogy eljuttassa az életerőt összes szerveinkhez, azonban ha túl van terhelve mérgező anyagokkal, csak savakat és betegségeket okoz.

NE VÁRJON HOLNAPIG! HA AZ EGÉSZSÉG ÉS IFJUSÁG ELTÚNT, NAGYON NEHÉZ ISMÉT VISSZAHOZNI

Akadályozza meg szervezete megmérgezését. Urodonal használatával, ez a készítmény egyszerű méregtelenítő szer. E Faivre professzor emlékeztető munkájában kijelenti: „Az Urodonal megvédi az artritikusokat a környező veszedelmektől, biztosítja számukra a rendszeres kiválasztást, enyhíti a megszüntült véredények ellenállását, megszünteti a

reumatikus és ízületi fájdalmakat, megszünteti a lélekezési nehézségeket és a szívyomást. Megtisztítja a vért szabályozza a belső kiválasztási mirigyek munkáját, visszaadja a test és szellem rugalmasságát, mert a vér ellátást és a vérkeringést könnyebbé és szabályosabbá teszi. Csakis méregtelenítéssel érhetjük el a megifjodást.

URODONAL MÉRREGTELENÍTŐ ÉS MERIFJTJA A SZERVEZETET

Chatelain Készítmény
Megbízható márka

Kapható gyógyszerárakban
és drogériákban

Starhemberg herceg, osztrák alkancellár feltűnéstkelő nyilatkozata a Habsburg-restaurációról

Ausztriában nem történhetik olyasmí, — mondotta, — ami veszélyeztetné Középeurópa rendjét

Bécsből jelentik: Starhemberg herceg osztrák alkancellár tegnap a hazafias front gyűlésén feltűnéstkelő kijelentéseket tett. Az alkancellár többek között a következőket mondotta:

— Eddig türelmesek, tulságosan tapintatosak és jóhiszeműek voltunk és vártunk arra, hogy ki akar hozzánk csatlakozni. Most már tovább nem várunk, hanem azokat, akik eddig nem csatlakoztak, az állam ellenségének tekintjük! Ezeket ezentúl még kevesebb jogu állampolgároknak fogjuk tartani. Nyíltan kimondom, hogy mi magunkat tekintjük Ausztria privilégizált állampolgárainak. El akarjuk érni, hogy Ausztriában csak az államhű és hazafias polgárok foglalhassák el a fontosabb pozíciókat a közéletben.

A Habsburg-kérdéssel kapcsolatban kijelentette.

Fontos változások a kínai kormányban

Ho-Pei tartomány kormányzóját külügyminiszterré nevezték ki

Sanghaiból jelentik: A Csang-Kai-Sek elnöklete alatt összeült politikai tanács fontos személyi változásokat határozott el. Csang-Csen tábornokot, Ho-Pei tartomány kormányzóját külügyminiszterré nevezték ki. Csang-Cso-Plin tábornokot, aki eddig Kína tokiói nagykövete volt, belügyminiszterré nevezték ki.

hogyha a lakosság egyre szélesebb körben kíváncsi találgatja a restaurációt, akkor ez nem áll szemben a mai rezsim célkitűzésével.

Az a véleménye, hogy a legitimisták jó lelkiismerettel foglalhatnak helyet a hazafias frontban. Hogy Ausztriában nem fog olyan esemény történni, amely a középeurópai ren-

STARHEMBERG

det és nyugalmat megzavarja, vagy nehézségeket okozhat az Ausztriával baráti viszonyban álló államok számára, arra nézve kötelezi magát a kormány és a hazafias front nevében.

Dráma a Wilson-hegyen

A kaliforniai Mount Wilson az emberiség nagy kérdőjele az ég felé. Itt van a Föld legnagyobb csillagvizsgálóintézte. Mint óriási ágyúcsövek tekintenek a mindenség felé az óriásteleszkopok füvegyszemő. A gigászi füvegyszemek háttérben apró emberhangyák viaskodnak a végtelennel. A gondolatmenet már réges réig szertehullott a fénysebességre alapított méretekkkel szemben, a bölcsészet magaslatahoz érkezett matematika azonban még folytatja az aránytalan küzdelmet, amelyet az Ember a Világűr egy félreeső, eldugott pontján folytat a Megismerésért. Az füveggyárak óriási olvasztóban több tonna sulyu füvegkolosszusok várnak rendeltetésükre. Belőlük készülnek a világűr gigászi lencsék.

Amióta megdőtt a ptolemaios világtérkép és a világűr végtelensége gondolkodásunk logikus részévé vált, azóta egészen a legújabb időkig nem merült fel a „végtesség” abszurd eszméje. Az einsteini világtérkép és a modern csillagászat bizonyos teóriái azonban — amelyek a fény törvényével kapcsolatosak — elképzelhetőnek, sőt valószínűnek tartják a világmindenség véges voltát. Az füvegolvasztóban azért készülnek az új és új óriáslencék a Mount Wilson tudósai azért folytatják küzdelmüket a távolságokkal, hogy valamely égi jelt, valamilyen „változást” fedezzenek fel a csillagmiriádok mélyén, amely erre a végtességre utalna...

A Wilson-hegyen drámai küzdelem folyik. A világűr egyre tágabbá válik, az óriástávcsöveken át újabb és újabb csillagok légiót tinnak elő, a világegyetem struktúrájában azonban semmiféle változás nem észlelhető. Nemrégiben állították fel a Wilson-hegy csillagvizsgálójában az eddigi legnagyobb hatóerejű távcsövet, amely a mindenség olyan mélységeibe engedett bepillantást, ahonnan a fény sugar félmilliárd év alatt jut csak hozzánk. A Mount Wilson tudósai feszült várakozással állottak az ember új csodája elé. Az eredmény lesújtó volt. A látottakról így nyilatkozott az egyik amerikai tudós:

— A térnek újabb szédületes mélységek tárulnak elénk, új és új csillagmilliárdokat fedeztünk fel, de... semmi egyéb. A világűr félmilliárd fényévnél távolságban is változatlan volt!

Amerika bőséges tőkével rendelkező tudóshada azonban nem adta fel a harcot. Alig hogy az új távcsövet felállították, máris új méreteiben minden eddigit felülmúló óriási távcső készítéséről adnak hírt Kaliforniából. Ennek a távcsőnek a méretei a tudomány új, nagy, diadalmas előretörését jelentik. A távcső lencséjének a nagyságára jellemző, hogy az füvegkolosszus 60 centiméter vastag, átmérője 200 hüvelyk, sulya pedig 20 tonna. A szakértők azt remélik, hogy az óriási távcsővel 1200 millió fényévtávolságra jut el az emberi szem.

Az új távcső segítségével megkettőződik majd a csillagászati távolság és mégis, alig lehet kétséges, hogy a Wilson-hegyi tudósok most is csatlakoznak majd. És ebben rejlik a Mount Wilson nagy drámája. Hasonlatos ez ahhoz a lombikhoz, amely az Ember Tragédiája fudósának a kezében pattan szét mindig éppen a döntő percben. A modern csillagászok megállapítása szerint a világegyetem szédületes gyorsasággal nagyobbodik. Az ember készítette füveglencsék nem érik fel ezt a gyorsaságot. Ahogyan egy homokban szaladó bogár nem mérheti fel a sivatagot, éppúgy nem érhet fel az ember a világegyetem méreteihez. Az emberiség legnagyobb tragédiája abban rejlik, hogy nem veszi észre a külső eszközök korlátozott voltát és azt, hogy sikerül csak akkor érhet el, ha a távcső nagyságának arányában növekedne az emberi lélek is. Kepler és Newton nem eszközeikben voltak nagyok, hanem egvénségükben. Ha majd a Mount Wilson gigászi távcsöve mögött egy új Kepler kerül, akkor az emberi tudás újból előbbre jut egy csillagászati mérföldkövel. Egy mérföldkövel a végtelenség országútján. (Korda)

BERETVÁS ÉS SARLÓS

ANGOL URI DIVAT
FEHÉRNEMŰ KÜLÖNLEGESSÉGEK

6847

TEL. 82-7-60.

BUDAPEST
IV. VÁCI-ÚCCA 20.

Hans Otto Roth és Madgearu a fajgyűlölet-hirdetők ellen

nemzeti-parasztpárti és a szász népkisebbségek ünnepélyes parlamenti nyilatkozatai — Cuza továbbra is csak a zsidókat támadja

Bucurestiből jelentik: A Kamarai ülésen Cuza, a zsidók Romániába való beszivárgásáról beszélt, majd a basarabiai zsidó kolonizációt tette szóvá. Titeanu kifejti válaszában, hogy nem zsidó kolonizációról, hanem csupán a zsidók segélyezéséről van Basarabiában szó. Cuza újból felszólt és ismét arról beszélt, hogy Basarabiában a földek a zsidók kezébe kerülnek, ami nemzeti veszélyt jelent.

Ezért a helyzetért a nemzeti-parasztpártot teszi felelőssé, minthogy Mihalache törvénye lehetővé teszi a földek elidegenítését.

Pop Valer igazságügyminiszter felolvassa a chisinaui prefektus jelentését, amely szerint az utóbbi időben csakugyan észrevehető volt ez a folyamat, amiért ő is Mihalache törvényét teszi felelőssé.

Mihalache: Ha oly rossz a törvény, miért nem módosították? Pop Valer megígéri, hogy később részletesebben beszél erről a kérdéstről. Cuza ezután azt javasolja, hogy

az alkoholt monopolizálják.

Serbanescu (többségi): Basarabiában monopolium van és a parasztnak valóságos mérget árulnak.!

Chirculescu: Hogyan lehetséges, hogy felelős férfiak azt állítják, hogy az állam megmérgezi a parasztnak?

Cuza ezután azt állítja, hogy a nemzeti-parasztpárti eszme megalapítója, sajnálattal konstatálja (a nemzeti-parasztpártiak felé mutatva), hogy nem hallgatnak rá. Ezután megint a zsidókérdéssel foglalkozik és kérdi, miért nem foglalkoznak a pártok ennek a kérdésnek a megoldásával. Gurgescu képviselő arra hívja fel a figyelmet, hogy a georgista párt programjának első pontja nem különbözik a cuzista állásponttól.

Mihalache: Én is elismerem, hogy van zsidókérdés, azonban míg mi komoly és praktikus megoldásokkal jövünk és nem bottal, addig

maguk a fajgyűlöletet hirdetik.

Ezután Hans Otto Róth, a német párt nevében ezeket mondotta:

— 16 éve vagyok ennek a parlamentnek a tagja, azonban soha nem esett annyira nehezemre a felszólalás, mint most. A parlamenti viták alig ígérhetik helyzetünk javulását, vagy tisztulását.

Tulhajtott nacionalista kívánságok özöne emelkedik előttünk.

Nem küzdünk ellenük argumentumokkal? Nem lenne hasznosabb egy tárgyilagos vita?

Ezután a városok romanizálásáról beszél, majd az új közigazgatási törvényt bírálta.

Utána Wladimir Zolovecky az ukrán kisebbség nevében deklarációt olvasott fel, amelyben az ukrán kisebbség sorozatos kulturális sérelmeit sorolták fel.

Ezután Madgearu a pártja nyilatkozatát olvasta fel, amely kifejti, hogy

a nemzeti-parasztpárt nem aknázza ki a nemzeti érzést. A nemzeti érzés kihasználásán alapuló diverziók és fajgyűlölet a pártot aggodalommal töltik el, minthogy az általa támadó káosz napról-napra kimélyül.

A nyilatkozat a monarchiával szembeni hűségét feje ki, csatlakozik a parlamentnek a fegyverkezéssel kapcsolatos gondjaihoz, szolidáris a külpolitikával, majd bírálja az ország gazdasági politikáját és hosszabban ismerteti a nemzeti-parasztpárt gazdasági politikáját egy parasztlam keretében. A népi elemek szociális és nemzeti nevelésének szükségességéről beszél a nyilatkozat, majd a kormány pénz- és bankpolitikáját kritizálja a párisi tárgyalások és a kompenzációs politika kapcsán. Végül

állást foglal a cenzura és az ostromállapot ellen.

A szenátusban Oanea interpellációt jegyzett be az ügyvédi kamarai választásokkal kapcsolatban; Radulescu-Mehedinti kéri, hogy interpellációjának időpontját mielőbb tüzzék ki. Ez az interpelláció ugyancsak az ügyvédi kamarai választásokról szól.

Madgearu Virgil a Kamara legutóbbi ülésén felolvasta azoknak a vállalatoknak listáját, amelyekben Goga Octavian igazgatósági tagként szerepel — kisebbségiakkal együtt. A listát ma feltűnő helyen közlik egyes fővárosi lapok, amelyek szerint a nemzeti keresztény párt elnöke a következő vállalatok vezetőségében szerepel:

Az Astra-gyár, ahová 1935. február 12-én választották be és ahol Kaufmann-nal és Schapira M-el együtt működik.

Banca Anglo-Romana, amelynek igazgatóságában együtt ül Blank mérnökkel, Blank Louis-al, Szalay E. és Ettinger E. igazgatókkal.

Unio satumarei vaggongyár, ahol Szabó Jenővel dolgozik együtt.

Mica aranybánya-társaság Frank, Rositzki és Manolovici igazgatókkal együtt.

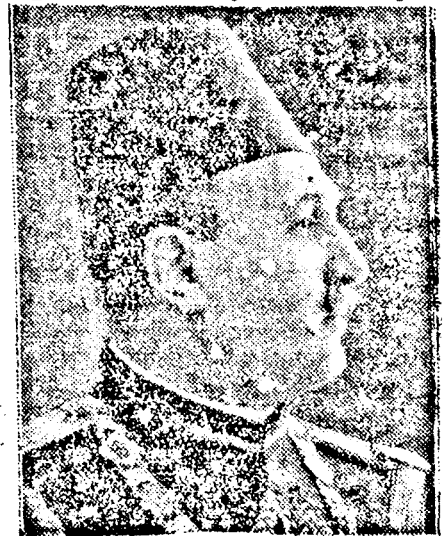
Asigurarea Romaneasca, ahol Zentler-el, a Distributia vezetőjével működik.

Agricola Fonciera, Itt Kun, Frenkel, Osorovitz, valamint Fildermann, az Uniunea Evreilor Romani elnöke igazgatótársal Gogának.

A nemzeti-parasztpárt hivatalos lapja, a Dreptatea azzal a megjegyzéssel közli le a névsort, hogy szolgálatot akar tenni a nemzeti keresztény párt elnökének, aki legutóbb bejelentette, hogy lemond igazgatósági tagságáról. A lap leszögezi, hogy azért közli a névsort, nehogy Goga téves címre küldje lemondó leveleit.

Alkotmányt kapott a forrongó Egyiptom

Kairóból jelentik: Az egyiptomi helyzetben jelentős fordulat állott be. A kormány lemondására nem került sor és Fuad király alá írta az 1923-as alkotmány életbeléptetéséről szóló dekrétumot. Ezt az alkotmányt tudvalevőleg 1930-ban helyezték hatályon kívül.

FUAD

Nessim pasa, mielőtt a királyi palotába ment volna, felkereste az angol főbiztost, aki már nem mutatkozott olyan intranzigensnek és ígéretet tett arra, hogy kormányánál támogatni fogja az 1923-as alkotmány életbeléptetéséhez való hozzájárulást. Ez az alkotmány tudvalevőleg függetlenséget biztosít Egyiptomnak. (Rador.)

CORSO 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Telefon 5-65.

Döntő sikert aratott a tegnapi bemutatón a

CLO-CLO

Lebár Ferenc pompás operettje.

Eggerth Márta,

Rolf Wanka, Hans Moser, Ida Wüst,

Leo Slezák.

Jegyelővét szombat és vasárnapra.
Kedvezményes jegyek érvénytelenek:

SELECT 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Messalina

Róma kényurnója

Főszerepben RINA DE L GUORO

URANIA 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Milócker fűzőmászó muzsikája látványos
operettje filmen,

DUBARRY

(Neked adom a szívemet)

Főszereplő: **Apr Gitta**

Holnap, a szombat a CENTRAL-ban olcsó hely-
árakkal: **ARTISTAK** (Repriz). — Főszereplője
HARRY PIEL.

HIREK

Veszedeles életkor

Mary Pickford, akinek neve jól ismert a mozilátogató közönség előtt, a hollywoodi sajtó jellemzése szerint jelöltette magát a képviselőválasztásokon. A művész az elmúlt napokban vette át az United Artist Film Corporation mammut konszernjének vezetését és így az ezeket foglalkoztató és dollármilliókkal dolgozó filmvállalat élén egy asszony áll, aki legjobb uton van a politikai karrier felé.

Az amerikai közvélemény először ügyes reklámtrükknek tartotta a Mary Pickford jelöléséről elterjedt híreket, később azonban beigazolódtott, hogy a hír — valóság.

Mary Pickford hosszú időn át a legszebb, legharmonikusabb házasságot élte férjével. Douglas Fairbankssal. Ez a Hollywoodban rendkívül szokatlan tünet volt az oka annak, hogy a „minta-házaspár” néven emlegették őket. Egy idő után azonban, a 36 éves Mary Pickford, aki nem elégedett meg a filmművésznő és mintafeleség kettős szerepével, leküzdhetetlen vágyat érzett az iránt, hogy mint népszónok szerepeljen.

A megrémült Douglas Fairbanks igyekezett feleségét a nyilvános szereplés ilyen módjáról lebeszélni és mindent elkövetett, hogy felesége feltörő népszónoki ambícióit letörje. Ez azonban hiábavaló kísérletezés volt. Mary Pickford szenvedélyesen látogatta a gyűléseket és minden adódó alkalommal beszédet rögtönzött, akár az asszonyok jogairól, akár az alkoholizmusról, akár egyszerű politikai korteskedésekről volt szó...

Douglas Fairbanks rendszerint az újságokból, filmhíradókból és rádióhírekkel értesült róla, hogy felesége közéleti purifikátor lett s erős propagandát kezdett a nyilvános élet erkölcsének feljavítása és az egyéniségek szabad fejlődési lehetőségéért.

A kétségbeesett férj végül is idegrovashoz fordult, aki kijelentette, hogy az asszonyoknál ez a veszedeles időszak, mely a legtöbb esetben kedélyváltozással jár együtt és legokosabb dolog szabad utat engedni az asszony szeszélyeinek. A férj azonban nem bírt bele nyugodni a változásba, a politikai vitákba, korteskedésekbe és beadta válókeresetét. A bíróság elválasztotta a minta-házaspárt s ettől kezdve Mary Pickford politikai karrierjének mi sem állott utjában.

Hiába, Amerika még mindig a korlátlan lehetőségek hazája, ahol a nők a veszedeles életkorban képviselők és vezérigazgatók lehetnek. Nálunk legfeljebb titkárnői tisztségig vihetik. Azt is inkább a kevésbé veszedeles életkorban: 18 és 25 év között...

— HAVAS ESŐ, ESETLEG HÓ. Ételnk északi, északkeleti szél. Sok helyen havazás, néhány helyen esetleg havas eső. A hőmérséklet nem csökken tovább, az éjszakai lehülés valószínűleg mérséklődik.

— Rómába várják Hoaret? Párisból jelentik: (Rador.) A „Le Journal” római levelezője szerint, olasz politikai körökben Sir Samuel Hoare római utazásáról beszélnek.

— Politikai gyilkosság az Ókirályságban. Bacauból jelentik: Parincea községben tegnap délután a cuzisták egy csoportja összeverekedett a georgistákkal. A „Tempo” jelentése szerint a cuzisták agyonlőtték Strajac Petre georgista párttagot. A politikai gyilkosság ügyében vizsgálat indult.

— ALLAMI ELLENŐRZÉS KÉSZÜL AZ AUTONOM PÉNZTÁRAKNÁL. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter utasítást adott arra, hogy tanulmányozzák az autonom pénztárakról szóló törvény módosításának lehetőségét. A kormányban ugyanis az a célja, hogy hathatósabb állami ellenőrzést vezessen be az autonom pénztáraknál.

— Katasztrófális jugoszláviai árvíz. Belgrádból jelentik: A jugoszláviai árvíz katasztrófális méreteket ölt. Délszerbiában a forgalom megszűnt és a távbeszélő összeköttetés a legtöbb várossal megszűnt.

— ÓCSKAVASERT — OLASZ MOZIJEGY. Rómából jelentik: Róma egyik legnagyobb mozgóképszínházában belépődij helyett most ócskavasat is elfogadnak. Főzőedények, vasalók kerültek így nagy számban a mozgóképszínház „pénztárába”. Volt, aki gépkocsit engedett át belépőjegyek fejében. Sokan fizettek arany- és ezüsttárgyakkal is.

— Bántalmazott bíró panasza. Bucurestiből jelentik: Negru ilfovi bíró, akit a villamosban bántalmaztak, amikor a fővárosi ügyvédi kamarai választásokra sietett, a főügyészhez fellejelentést adott be és azoknak a fiatalembereknek megbüntetését és elfogatását kérte, akik őt megtámadták. Procop Dumitrescu főügyész ebben az ügyben szigorú vizsgálatot rendelt el.

— Pénteken délután temetik az elhunyt Hehs Viktor aradi gyógyszerészt. Tegnap, hosszas szenvedés után elhunyt Hehs Viktor aradi gyógyszerész. Hehs Viktor általános rokonszenvtől körülvett, nagybecsült alakja volt Arad társadalmának. Bátyja aradi gyógyszerésztárában működött hosszú évtizedeken keresztül. Évekkel ezelőtt Hehs Viktor feleségét halálos baleset érte és azóta az idős uriember magánosan élt. Az utóbbi évek során súlyos betegség, cukorbetegség támadta meg, amely anynyira elhatalmasodott rajta, hogy több ujját amputálni kellett. Az utóbbi időben már nem is járt ki, szállóbeli lakásán feküdt és ott érte utol ma a halál. Hehs Viktor elhunytát igen sok ismerőse és barátja gyászolja. Az éjszakai órákban holttestét kiszállították a felsőtemetőbe és ott helyezik örök nyugalomra péntek délután négy órakor.

— Négy száz új ház épült Aradon 1935-ben. Az aradvárosi mérnöki hivatal jelentése szerint a vége felé közeledő folyó évben közel négyszáz új épület épült Aradon. Az építkezésekre jellemző, hogy ezek túlnyomórésze csupán kis, földszintes épület: mindössze két kétemeletes ház készült el az egész év folyamán, míg a tervbevetett nagyszabású betegpénztári építkezés bizonytalan időre elmaradt. A strandfürdő fejlesztésére a mérnöki hivatal előirányzatában mintegy hatmillió lejes költség szerepel, melyet szukcesszíve a strand évi bevételeiből fedeznek.

— Öngyilkossági kísérlet. Tegnap este Sirian Teodor, 39 éves, Str. Pastorului 2. szám alatt lakó munkás öngyilkossági kísérletet követett el. Sirian elment egy ismerősének, Stoian Iulianak Radnai-uti lakására és itt késsel felvágta kezén az ereit. Bevitték a kórházba, ahol sebeit bekötyözték, majd hazaengedték. Kihallgatása során elmondotta, hogy családi okok miatt akart megválni az élettől.

Consum- és Inlesnirea-könyvecskével
6 hónapi hitelre vásárolhat
kész férfi-ruhát
vagy eslnáltathat méret után
Moskovitz
uriszabónál (Színház épület.) 6507

— A RENDŐRSÉG BETILTOTTA AZ ARADI IPAROSOK VASÁRNAPRA TERVEZETT GYÜLÉSÉT. A napokban megirtuk, hogy az aradi iparostársadalom vasárnap az iparosok otthonában nagygyűlést akar rendezni, hogy állást foglaljon Roman Valer munkügyi államtitkár ismertes ipartörvényjavaslata ellen. Teljesen hiteles forrásból arról értesülünk, hogy a rendőrkvészúra nem engedélyezte a gyűlést és erről ma értesítette a rendezőséget, így tehát a vasárnapra tervezett nagygyűlés elmarad.

Raffinált bosszu

A HAZIASSZONY A LATOGATÓNŐ-HÖZ: Ez itt, a legutóbbi férjem. Elváltunk s mert nem tudja fizetni a kosztját, megengedem, hogy ledolgozhassa a konyhán...

Az új hivatalos valuta-árfolyamol

BUCURESTIBŐL jelentik: A Banca Nationala a nemes valutákat 38 százalékos felárral vásárolja majd meg. Ugyanezt a felárat számítják fel azoknak is, akik nemes valuták kifizetésére engedélyt kapnak. A diákoknak csak 20 százalék felárat kell fizetniük.

A többi valuták új árfolyamai a következők: Német márka 49 és 50. Magánosoknak, akik megkapták az aprobalást: 42. Pengő a Banca Nationala diszponibilitásából 29.34. Schilling 24.50; plus 20 százalékos felár. Dinár 3, plus 10 százalékos felár, dragma 1.06, felár nélkül. Olasz lira 8.80, plus 10 százalékos felár.

— Aradi festőművész művének leleplezése. A magyarországi Gyöngyös városban az ottani Izraelita Nőegylet diszközgyűlés keretében ünnepli elnöknője: özv. dr. Schönfeld Morné elnökségének 25-ik évfordulóját. A jubileum kettős aradi vonatkozással bír: a jubiláns uriaszony egy ismert aradi uriaszony, Deutsch Artur né édesanyja, azonkívül ez alkalommal leplezik le özv. dr. Schönfeldné arcképét, amelyet Balla Frigyes ismert aradi festőművész festett. A nagyszerűen sikerült festménynek a nőegylet vezetőségi köreiben számos csodálója akadt.

— Halálozás. Ablonczkürty Ghyczy László nyug. főszámtanácsos december 11-én 82 éves korában elhunyt. Temetése 14-én, szombaton u. 3 órakor fog végbemenni az alsótemető halás házából.

— Rebreanu Liviu ünneplése. Bucurestiből jelentik: Ma este a román írók szövetsége bankettet rendezett az 50-ik születésnapját ünneplő Liviu Rebreanu román író tiszteletére.

XIV. Lajos francia király
leghiresebb szeretője
volt

DUBARRY.

Pikánszű filmjét

Alpár Gittával

az **URANIA** játsza.

— DAL-SZABADSÁG A CSEHSZLOVÁKIAI HADSEREGBEN. Visotjan csehszlovákiai városban különös konfliktus keletkezett a katonaság és a polgárság között. A polgárság kifogásolta, hogy a kaszárnyákba hazatérő katonák német dalokat énekeltek és a polgárok panasszal fordultak a hadügyminiszteriumhoz amiatt, hogy a tisztek megengedték, hogy a csehszlovák hadsereg katonái német dalokat énekeljenek. A hadügyminiszterium nemcsak elutasította a panaszt, hanem nyilatkozatot tett közre, amely szerint a csehszlovák hadseregben szolgáló német, vagy magyar katonáknak szabad menetelés közben német vagy magyar dalokat énekelni.

— Vér-, bőr- és idegbajosok igitanak hetenként többször, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez mindig alaposan kitisztítja és méregteleníti a gyomor-bélcsatornát s ezenkívül az emésztést és az anyagcserét is jótékonyan befolyásolja. Az orvosok ajánlják.

— Megnyitotta a város az Eminescu-uccát. Dr. Cotioiu Romulus interimárbizottsági elnök az elmúlt nap folyamán értesült róla, hogy az asztalt burkolat javítási munkálatai miatt elzárta a forgalmat az Eminescu-uccában. Cotioiu dr. intézkedett, hogy az uccát újra nyissák meg, hogy a forgalom akadálytalanul bonyolódhassék tovább rajta.

— Farkascorda támadása egy község ellen. Iasiból jelentik: Tulcesti községben tegnap éjjel két farkascorda jelent meg. A farkasok nagy kárt okoztak a jószágállományban. A harangokat félreverték és a lakosságnak fej-székekkel sikennit a vadállatokat elűzni.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.37 és háromnegyed, London 15.19 és fél, Newyork 308.62 és fél, Amszterdam 209, Berlin 124.05, Prága 12.79 és fél, Varsó 58.20, Belgrád 702.

— LENGYEL KIRÁLY-JELÖLT A KENTI HERCEG. Varsóból jelentik: A lengyel monarchisták lapja felveti azt a feltűnést keltő tervet, hogy hívják meg a lengyel trónra

GYÖRGY kenti herceg

György kenti herceget, az angol király harmadik fiát. Lengyelországban nagy tábora van a monarchista eszméknek és még a kormányt támogató konzervatív párt is támogatja a királyság helyreállítására irányuló akciót.

— Betörés a mancasai Andrényi-villában. Andrényi Lajos báró Moneasán lévő villáját betörők kifosztották. A betörést a Moneasa környékén vadászó Andrényi báró fedezte fel. A villában a szekrény ajtajait feltörték és minden ruhámat, valamint a lakásban talált értéktárgyakat elvitték. Andrényi báró kellemetlen felfedezéséről azonnal értesítette a csendőrséget, amely az ügyben bevezette a nyomozást.

— Járványkórházba menekült a lárma elől. „Inkább a járvány, mint a lárma“ ezzel a jelszóval vonult be Folkestone város egyik tanácsosa, T. D. Bayley a város járványkórházába. A tanácsnok rendkívül zajos utcában lakott és nagyon sokat szenvedett a zajokól. Ez már a harmadik lakása volt rövid időn belül: mindenütt a zaj miatt kellett elköltöznie. Most azután megoldotta a kérdést: kibérelt néhány helyiséget a várostól távol eső járványkórházban, mely egészen elszigetelten fekszik. Ide költözött egész családjával és boldogan jelentette ki, hogy most már végre nyugta van.

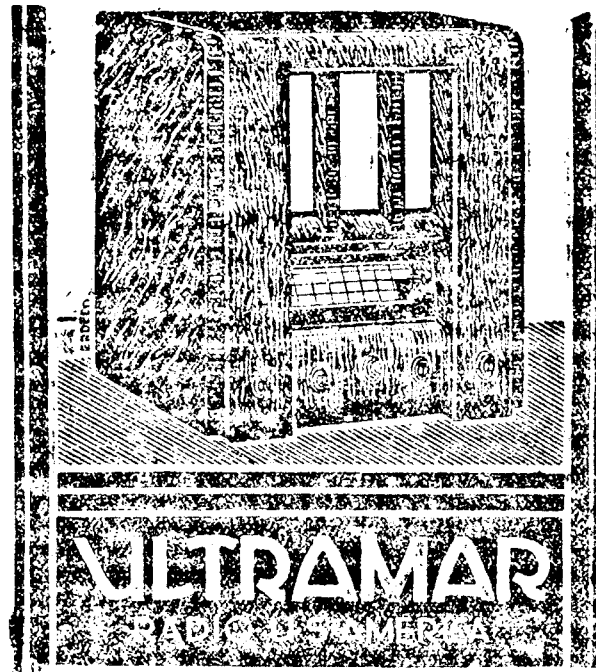
Selyem, cérna vagy gyapju harisnyát, gyapju vagy bőrkeztűt, szvetfert. téli tricó-inget és nadrágot, selyem reformot és combinét legolcsóbban vásárolhat.

— Az S. C. A. Czárán J. osztálya által hirdett skitanfolyam első bevezető része f. hó 9-én megkezdődött a boka-csukló-térd és ugrógyakorlatokkal. Ezen gyakorlatok, melyek a tanfolyam első részét képezik f. hó 23-ig tartanak. A tanfolyamot Blénessy Béla tornatanár vezeti. Jelentkezéseket Sándor Iván és Társa iroda vesz fel. Vasárnap, f. hó 15-én kirándulás a Podgoriára. Indulás a villamossal reggel 8 órakor. A kirándulást csak kedvező idő esetén tartjuk meg. Az Egyesület tagjai a CFR. által kiadott igazolvány alapján az egész országban bármikor 50 százalékos kedvezményt élveznek. Kérjük tagjainkat, kik még nem rendelkeznek ilyen CFR. igazolvánnyal, fényképüket sürgősen küldjék be egyesületünkhez. Tekintettel arra, hogy a turabizottság 1936. évi programjába Radna-Soborsin szakaszt is felvette és színelezte, az igazolványok birtokában már ezen kirándulásokon 50 százalékos kedvezményt utazhatnak tagjaink. Vezetőség.

— Tizenkét haláleset egy napon Aradon. Az elmúlt nap folyamán tizenkét halálesetet jelentettek az aradvárosi anyakönyvi hivatalban. A nagyszámu halálesetre évtizedek óta nem volt még példa az anyakönyvi hivatali könyveiben és kétségtelen, hogy az egészségtelen időjárás nagyban hozzájárul a szomorú statisztikai adat létrejöttéhez.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:
VOJTEK: Bulevardul Regina Maria
DANCIU: Piata Mihai Viteazul.
BERNÁT: Lángá Gará (vasutállomásnál.)
BERGER: Calea Saguna.

BELMONT

RADIOK

1936. típusok

Egyen- és váltóáramra
Minden hullámhosszra

Nagy választék

az összes prima márkákból

Modern! Olcsó!
Csere! Részlet!

Lerakat:

Kalmár József

Arad, Str. Bratianu 1. 6853

— Feltűnéstkelő ügyben hozott ma ítéletet az aradi törvényszék. Mint már annak idején jelentettük, Neamtu Maxim siriai gazdálkodó teljeltentést tett Mutiu Gheorghe községi bíró és ennek helyettese, Pontea Gheorghe ellen. A feljelentés szerint 1934. február 19-én, amikor Pop C. Stefan temetéséről hazatértek, a bíró és helyettese a községe vezető uton megtámadta Neamtu, aki egyike volt Pop C. Stefan koporsóvivőinek. Mutiu és Pontea úgy elverték Neamtu, hogy annak több bordája eltört és hónapokig kellett ágyban feküdnie. A járásbírósgá mindkét vádlottat felmentette, míg az aradi törvényszék, amely elé az ügy fellebbezés folytán került, Mutiu 4 hónapi, Panteat pedig 3 hónapi fogságra ítélte. Az ítélet ellen mindkét vádlott felfolyamodást jelentett be.

— Strasser ridikülljei a legszebbek. 6074

— A Hakoah táncmulatsága. A Hakoah sportegylet december 14-én, a Fehér Keresztben nagyszabású táncmulatságot rendez, amely minden tekintetben nivósnak ígérkezik. A rendezőség mindent elkövet a közönség szórakoztatására, kitűnő zene, remek hangulat, ötletes meglepetések sorozata teszi változatossá és érdekessé a Hakoah szezonnyitó táncmulatságát.

Bogyó A. üzletében
Str. Eminescu 1.
(Corso mozgó mellett) 6836

— Feloszlatták a görög parlamentet! Athénből jelentik: Az új görög kormány elhatározta, hogy feloszlattja a törvényhozást. Ennek az elhatározásnak legfőbb oka az, hogy a kormány nem tudott megegyezni Kaldaris pártjával. Ugy rojalista, mint köztársasági körökben az a nézet, hogy a mostani parlament elvesztette minden létjogosultságát és Görögországnak új választások alapján kell berendezkednie a jövő belpolitikai életére. Kondilisnek is az a véleménye, hogy a jelenlegi parlament nem is létezik. Politikai körökben úgy tudják, hogy az új választásokat februárra írják ki.

— Chapaprieta az új deznált spanyol kormányelnök. Madridból jelentik: Miután Mauras megbízatását visszaadta, a köztársaság elnöke ismét Chapaprietat bízta meg az új kormány megalkotásával.

— Az egyesült aradi mozis közleménye. A legnagyobb anyagi áldozatok árán sikerült lekötni a CLO-CLO című, Eggert Márta-filmet. Ezt a mindenütt nagysikerű filmet vagy február végén vagy most játszhattuk le a rendkívüli nagy elfoglaltsága miatt. Ismét be akarjuk bizonyítani, hogy közönségünk érdekeit mindenek előtt tartjuk és azt a megoldást választottuk, hogy azonnal lejátsszuk ezt a csodálatosan szép filmet. Azonban ez azt az áldozatot követelte, hogy a nagyszerűen megindult és nagysikerrel futó Alpár Gitta — Dubarry filmet átvittük az Urániába, mely mozinak intim volta teljesen megfelel a film karakterének és azt a sikert fogja Aradon is aratni a film, amit utjában mindenütt a nyugati országokban aratott. A Corso mozi igazgatósága közli, hogy a tegnapi esti géphibát a mai napra már kijavították és az előadásokat a legnagyobb rendben tartják meg.

— A LAVAL-KORMÁNY UJABB GYŐZELME. Párisból jelentik: Ma délután a képviselőházban zökkenő nélkül keresztülvitte a kormány a költségvetés vitájára vonatkozó javaslatot, amelyet tegnap a pénzügyi bizottság baloldali tagjai elgáncsoltak. A szavazásnál a kormány 154 főnyi szavazattöbbséget kapott, ami a Laval-kormány újabb győzelmét jelenti.

— Kamarazene a Kölcsey-Egyesület vasárnapi emlékünnepe. A Kölcsey-Egyesület tagjainak vasárnap délután rendezte a Kulturpalotában decemberi irodalmi előadását Fábrián Gábor és Horatius írói emlékezetére. Fábriánról Zima Tiber, Horatiusról Kara Győző fog megemlékezni. Három karácsonyának emlékeit fogja elmondani Balogh Ernő dr. A három író szóbeli előadása közt értékes zenei élvezetben lesz része a közönségnek. Az a művészi kamarazene-együttes, melynek Porcia gróf a vajdája, Schumann: Quintet-jének három tételét fogja eljátszani. A zongoraszólam Fischer Ernő, 1. hegedű dr. Kell József, 2. hegedű Zalai Sándor, brácsa Kell Rezső, cselló Porcia Lajos gróf. Akik még nem váltották ki a belépőjegyül szolgáló igazolványt, Sándor könyvkereskedésében is megkapják.

— Az „AMEFA“ vezetősége évzáró vacsoráját december 14-én este a Kánya-féle étteremben tartja meg. Kérjük tagjait és pártolóit, hogy ezen ünnepélyes vacsorán minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Az aradi Munkakamara közli, hogy a munkaügyi minisztérium 94.842. számú december 7-iki rendelete értelmében a képesítési könyvecskék elvesztését a jövőben a munkakamarában való 15 napos kifüggesztésen és egy helybeli lapban való közzétételén kívül, a Monitorul Oficialban is közölni kell.

— Az Aradi Nyugdíjasok Közösös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye. Közöljük, hogy f. évi december hó 14-én, szombaton délután 4 órai kezdettel egyesületünk hivatalos helyiségében Bulev. Regina Maria No. 18. választmányi ülést tartunk. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, kérjük az összes választmányi tagokat, hogy a kitűzött időben teljes számban pontosan megjelenni sziveskedjenek. Egyben felhívjuk Patkó Berta. özv. Bodor Istvánné, Papp Iosif és Grigorescu Ana Cfr. nyugdíjasokat, hogy Arad állomás iktatóhivatalában sürgősen jelentkezzenek. Elnökség.

Szeplős, pattanásos,

májtoltos, mitesseres
arcát hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)
Tanítványok kiképzése!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Végrehajtási utasítás nélkül lépett életbe az új külkereskedelmi és deviza-rendszer

A Banca Nationala gyöngíteni akarja a Magyarországgal fennálló kereskedelmi kapcsolatokat — A román-magyar határon a vámhivatalok nehézségeket gördítenek a gabonaexport elé — A Magyarországból jövő árukra csak úgy adnak behozatali engedélyt, ha a vételárhoz szükséges pengőt a Jegybanktól veszik az importőrök — Egyelőre csak az erős devizákra alkalmazzák a 38 százalékos felárat

A Banca Nationala még mindig nem készítette el az új külkereskedelmi és devizatorvényrendelet végrehajtási utasítását és habár a Jegybank vidéki fiókjaihoz még semmiféle hivatalos értesítés nem érkezett az új rendszer életbeléptetéséről.

a bucaresti-i sajtó közlése szerint, a Banca Nationala központi igazgatósága már végrehajtja a törvényrendeletet.

Az exportot ellenőrző hivatal már megkezdte a szükséges okmányok (borderok) kiadását és az erős devizákra már alkalmazza a 38 százalékos felárat.

Erős devizák az angol font, a svájci frank, a francia frank, a dollár, a belga frank, a csehszlovákia, a német márka, a holland forint. Ezeknek 14 nappal ezelőtt állapította meg a Jegybank a hivatalos árfolyamát és ez azóta nem változott.

A font kurzusa 497.50, a 38 százalékos felár 189 lei, tehát a hivatalos ára most 686.50. A dolláré 102.75, a felár 32.05, a hivatalos ár 141.80, a francia frank: 6.63, felár 2.47, összesen 9.10 lei, svájci frank 32.65, felár 12.40, hivatalos vételár 45 lei, csehszlovákia 4.16, felár 1.58, összesen 5.74, márka 40.70, felár 15.40, összesen 56.10 lei. Egyelőre nincs felára a pengőnek, hivatalos ára 24 lei, a schillingnek is 24 lei, a dinárnak 2.90, lira 8.80, dragma 1 lei.

A gyenge devizákra csak néhány nap múlva állapítják meg a felárat és akkor dönt a Deviza Hivatal irányító bizottsága, hogy a zürichi, vagy a bucaresti-i árfolyam alapján kell-e megállapítani ezeknek felár-százalékát.

Magánjelentés szerint a Banca Nationala — mint már közöltük — az osztrák schillinget 29.30 leiért adja az importőröknek, de csak ha 3000 schillingen aluli fizetésekről van szó. Ugyanis a Jegybanknál igen sok schilling halmozódott fel és lehetővé válik azoknak leszállított áron való eladása.

Azt is jelentik a fővárosból, hogy a Legfelsőbb Kontingensbizottság az ezévi utolsó negyedre szóló kontingens-árubehozatali engedélyekről most döntött és a nyersanyagokra vonatkozó behozatali kérelmeket teljes egészében engedélyezte, de a többi árukra csak a Jegybank devizakészletének arányában enged meg a behozatalt. A németországi árubehozatalra is a teljes kvótát engedélyezi.

A Banca Nationala közli, hogy a magyarországi áruk behozatalára újból kiadhatók az engedélyek, de az új engedélyek csak úgy állíthatók ki, ha az importálandó áruk fizetéséhez szükséges pengőt az importőr kizárólag a Banca Nationalánál vásárolja.

Eddig ugyanis a magyarországi áruk vételéhez szükséges pengőt vagy a szabad devizapiacra szerezték be, vagy pedig a magán-árkompenzációból fennmaradt pengővel fizették ki.

Az egyik bucaresti-i közgazdasági forrás közli az alábbi érdekes információt:

Felsőbb körökben újból konstatálják, hogy Magyarországgal és Ausztriával évek óta fennállanak a kereskedelmi kapcsolataink, dacára a gyakori rendszer-változásnak. Mindkét ország jó áron vásárolja a romániai árucikkeket és pontosan fizet.

Ellenben a nehéz valutájú távolabbi országokkal csak nehezen lehet fenntartani a gazdasági összeköttetéseket és például legutóbb Angliával, Belgiummal, Hollandiával, Egyiptommal, Palesztinával szakadtak meg átmenetileg a kapcsolatok. Hogy mi ennek az oka? Mert a nehéz devizájú országoknak sok milliárd leiel tartozunk, nagyon nehezen fizetünk és emiatt differenciák keletkeznek közöttünk. Magyarország és Ausztria nem adott nekünk kölcsönöket, mert ezeknek az országoknak anyagi helyzetük ezt nem is engedte meg, tehát nincs más követelésük rajtunk, csupán a nekünk szállított áruk vételára, azt azonban mi árukkal bőségesen kiegyenlítjük, sőt a clearing-számlán mindig nekünk van követelésünk velük szemben. Ezért volt mostanig aránylag zavar-

Háromnegyed millió lei büntetési összeget rótt ki az aradi pénzügyigazgatóság a tőkekamatadók befizetésének elmulasztása miatt

A pénzügyminiszter most hagyta jóvá a kivett magas birságokat — A telekkönyvi hivatalok és a bíróságok átiratai alapján vették fel a büntetési jegyzőkönyveket — Súlyos következményekkel járt a hitelezők nemtörődömsége

Rendkívüli érdekes pénzügyminiszteri határozatok érkeztek most az aradi adómegállapító pénzügyigazgatósághoz, amely az utóbbi hetekben magas összegeket tartalmazó, sok birságolási jegyzőkönyvet küldött fel a minisztériumba jóváhagyás céljából.

A jegyzőkönyvet aradi és aradmegyei kölcsönökből kifolyólag vették fel az adminisztráció tisztviselői, mert a telekkönyvi hivatalok és a birságok értesítéseiből megállapították, hogy több magánhitelező, — akik követelésüket ingatlanokra bekebelezették, illetve adósaikat perelték, — nem fizették ki a törvényes évi 18 százalékos tőkekamatadót.

A pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya, (amely a második emelet 12. számú hivatali helyiségben van) többször intézett felhívást azokhoz, akiket a törvény tőkekamatadó fizetésére kötelez, hogy teljesítsék kötelességüket és jelentsék be a kihitelezett összegeket, mert ha tudomására jut a pénzügyigazgatóságnak, úgy a kamatok után járó évi 18 százalékos adóösszeget kivül, a háromszorosára emelt büntetést is meg kell fizetniük. Ha valaki 100 ezer leit hitelez évi 5 százalék mellett, úgy az évenként inkasszált 5000 lei kamatnak 18 százalékat, azaz 900 leit köteles negyedévenkénti előzetes részletekben az államkincstárba befizetni. Ha ezt elmulasztja, a kincstár a 900 lei tőkekamatadónak négyszerezését hajlja be rajta büntetésül.

A kihitelezők közül azonban csak kevesen követték a felhívást és akik nem tettek eleget kötelezettségüknek, most kénytelenek a magas birságokat fizetni. Ugyanis az aradi és aradmegyei telekkönyvi hivatalok és bíróságok az adótörvény alapján

tömegesen intéztek átiratokat a pénzügyigazgatósághoz, amelyet arról értesítettek, hogy kik bekebeleztek be követeléseket különböző ingatlanokra: házakra, szőlőkre, szántóföldekre, beépítetlen telkekre; kik és milyen összeg erejéig indítottak pereket kihitelezett követeléseik behajtása céljából.

talán a fenti két országgal a kereskedelmi összeköttetésünk.

Azonban sajnálattal konstatálják Bucarestben, hogy a most életbelépett új külkereskedelmi rendszer Magyarországgal és Ausztriával is kedvezőtlenebbé teszi kapcsolatainkat és exportunk nem lesz olyan élénk, mint azelőtt volt. Ugyanis a Banca Nationalának az a terve, hogy a pengő és a schilling árfolyamát lenyomja. Az export-összeköttetés meggyengítését a Jegybank azzal indokolja, hogy sem Ausztria, sem Magyarország nem bír szabad devizával fizetni a tőlünk kapott árukért.

A vámhivatalok máris különböző nehézségeket gördítenek a Magyarországra és Ausztriába irányuló gabonaexportnál és a Jegybank egyéb nehézségeket is támaszt. Mindezekből az exportőrök arra következtetnek, hogy az eddigi jó kapcsolatok megszűnnek. Híbjául röjíák fel a Banca Nationala vezetésének, hogy előre nem informálja a kereskedelmi és pénzügyi köröket a készülő tervekről, mert akkor felkészülhettek a megszorító intézkedésekre és más országok felé orientálódnának.

Vásári hirdetés

A legközelebbi nagyfontosságú őszi vásár PECICA KÖZSÉGBEN (Jud. Arad) lesz tartva, Szombaton, 1935. december 14-i állatvásár, vasárnap, december 15-én kódó vásár.

Az aradi pénzügyigazgatóság illetékes osztályán sorra áttanulmányozták az átiratokat annak megállapítása végett, hogy az azokban lévő hitelezők szerepelnek-e a tőkekamatadó fizetők hivatalos könyvében? Nagy csodálkozással konstatálták, hogy rendkívül sokan hiányoznak ebből a könyvből, mert nem fizették meg a tőkekamatadót. E alapon adókihágási jegyzőkönyvet vettek fel náluk és az eljárás során kiderült, hogy sok évre visszamenőleg nem tettek eleget törvényes kötelezettségüknek és így nagyon magas birságokat kellett rájuk kiróni.

Az újabbán kiszabott büntetési összegek több, mint 800 ezer leit tesznek ki és most az alábbiakat hagyta jóvá a pénzügyminiszter az aradi és vármegyei hitelezőkkel szemben: 222 ezer lei birság, amelyet egy 150 ezer leies kölcsön alapján vetettek ki, mert a hitelező több éven át egyáltalán nem fizetett tőkekamatadót.

Továbbá 137 ezer leit, 105 ezer leit, 92 ezer leit, 74 ezer leit és még három esetben, de a fentieknél alacsonyabb összegeket. Az elítéltek neveit a pénzügyigazgatóság diszkréten kezeli és nem közölte velünk. A hetekkel ezelőtt Bucarestbe terjesztett többi büntetési jegyzőkönyvek is rövid időn belül leérkeznek a pénzügyminisztériumból és akkor azokat is behajtja a pénzügyigazgatóság.

Végül közöljük, hogy a tőkekamatadó fizetése alól felmenti a törvény és a legfelsőbb pénzügyi fórum azokat a gyárosokat, nagykereskedőket és más üzletembereket, akik hiteles könyvekkel igazolják, hogy az ingatlan telekkönyvi bekebelezése áruhitelezés biztosítása végett történt.

B. L.

A közgazdaság kis hírei

CSÖKKENT A PAPIRÉNY FORGALOM — EMELKEDETT AZ ARANY ÁLLADÉK. A Banca Nationala legutóbbi heti kimutatása szerint az aranyálladék a múlt heti 10 milliárd 740 és fél millió leiről 10 milliárd 757 millió leire emelkedett, tehát a növekedés több mint 16 millió lei. A papirény forgalom 95 és fél millió leire csökkent. Az import kifizetésére szolgáló deviza álladék 73 millió leiről 95 millió leire emelkedett, de a kliring számlák fedezetére szolgáló deviza álladék 2 milliárd 300 millió leiről 2 milliárd 373 millió leire emelkedett. A bankjegy aranyfedezete 34.76 százalék, az összes fedezett arány pedig 35.05 százalék.

VALTOZATLANUL TART A PETROLEUM ÉS BENZIN SZALLITAS OLASZORSZÁGBA. A constantai kikötőhivatal december 11. kelettel az alábbi árukitelről számol be: Olaszországba és Maltába egy millió 298 ezer kg. könnyű benzint, 2 millió 933 ezer kg. finomított petroleum, 303 ezer kg. motorina, 667 kg. pakura, 50 ezer kg. kukorica direkt Olaszországba. Ezenkívül Egyiptomba, Francia- és Görögországba, Svájcba is jelentős mennyiségben exportáltunk fűzeléket, fűtő és tüzelő célokra olajat, pakurát és parafint.

KERESKEDELMI ALAPOKON FOG MŰKÖDNI AZ ÚJ PÉNZVERDE. Mint ismeretes, Antonescu pénzügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott a képviselőházhoz az ezévből megszavazott új pénzügyi törvény első paragrafusának megváltoztatására. Az új törvény szerint a 250 leies új pénzt ezüstből, az 50 leiest pedig nikkelből állítják elő. Ez utóbbi címletekből 4 és fél millió darabot készítenek. Az állami pénzügyi rövid idő múlva megkezdődik működését és az első két évben csak az állam számára fog dolgozni, de azután más országok megrendelése alapján is teljesen kereskedelmi alapon fog működni.

Több mint kétmilliárd lei betétet kezelnek az ardeali szász pénzügyintézetek

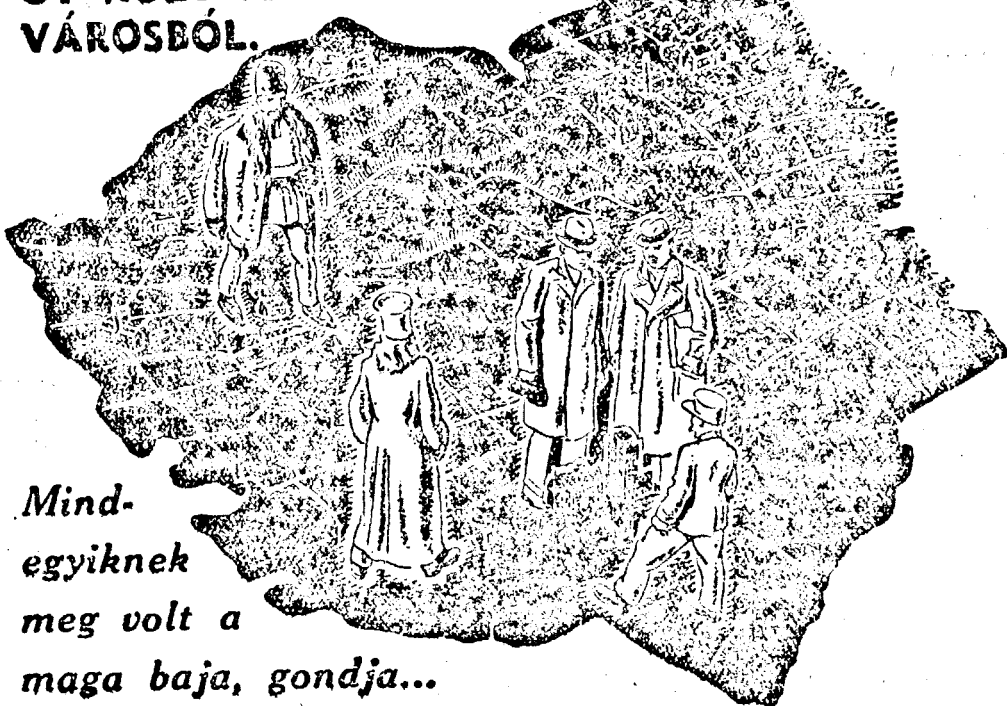
Mint már jelentettük, az ardeali szász pénzügyintézetek küldöttsége 500 millió leies hitel támogatást kért a Banca Nationala kormányzójától. Constantinescu bankkormányzó kijelentette, hogy a küldöttség által átnyújtott emlékiratot jóindulatulag áttanulmányozza. A bankkormányzó közölte, hogy ismeri a szász bankok miniszteri ügykezelését és biztosította a küldöttséget arról, hogy ezt a körülményt a Banca Nationala mindenkor szem előtt fogja tartani.

Figyelemreméltó egyébként, hogy a 26 ardeali szász pénzügyintézet 350 millió lei részvénytőkével rendelkezik és több mint kétmilliárd lei betétet kezel.

A PETROLEUMVÁLLALATOK TULAJDONOSAI TILTAKOZNAK A CONSTANTAI ÁR-ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG SZABÁLYTALAN ELJÁRÁSA MIATT. Mint Bucurestiből jelentik, Antonescu pénzügyminiszter tanácskozást folytatott a legnagyobb petroleumvállalatok tulajdonosaival és vezetőivel, akik elpanaszolták, hogy a constantai export árellenőrző bizottság sok szabálytalanságot követ el és emiatt ők súlyosan károsodnak. A bizottság ugyanis nem fogadja el a petroleumvállalatok export számláit és önkényesen állapítja meg a kivitt petroleum árát, hogy magasabb export illetéket szedhessen, így tehát a 12 százalékos új kivitteli taksa voltaképpen 25 százaléknak felel meg. Sürgős intézkedést kértek az önkény ellen. A miniszter kijelentette, hogy tanulmányozni fogja a kérdést.

AZ IMPORT ÁRUK KÖZEP ÁRÁT NEM SZÁZ SZAZALÉKKAL, HANEM 30 SZAZALÉKKAL MAGASABBAN ÁLLAPÍTOTTÁK MEG. Bucurestiből jelentik: Az utóbbi napokban azt a tendenciózus hírt terjesztették, hogy az import árak közép árát, amelynek alapján a 12 százalékos behozatali illetéket inkasszálja a vámhivatal, 100, sőt 200 százalékkal fogja felemelni a pénzügyminiszterium. Ennek a ferdítésnek hivatalos cáfolatául szolgál a Monitorul Oficial 284. számában tegnap megjelent új középártablázat, amely azt igazolja, hogy az eddigi középár 30 százalékkal emelkedik. A pénzügyminiszterium évi 400 millió leit akar inkasszálni az emelés alapján. Az emelést a Gyáriparosok Országos Szövetsége is méltányosnak találta és tudomásul vette.

ÖT EMBER, ÖT KÜLÖNBÖZŐ VÁROSBÓL.

Mind-
egyiknek
meg volt a
maga baja, gondja...

November 15-én a szerencse egy helyre gyűjtötte őket össze, a Sorsjáték huzására. Egyikük sem volt jelen a huzáson a Fundatia Carol termében, ahol a sorsolás történt, de a zsebükben lévő sorsjegy összekapcsolta őket ezzel az eseménnyel.

MA MILLIOMOSOK.

H. könyvkiadó felélenkítette üzletét, D. Diaconu Craiovaról megvalósította álmát, vagyonát, egyetlen pillanat alatt. D. Ionescu Giurgiuban megszabadult a kishivatalnok napi gondjaitól. Dr. W. Bucurestiben a legmodernebb orvosi rendelőt rendezte be. Az ötödik milliomos, egy erdélyi ember, aki nem akarja, hogy nevét közétegyék, is örül a vagyonnak.

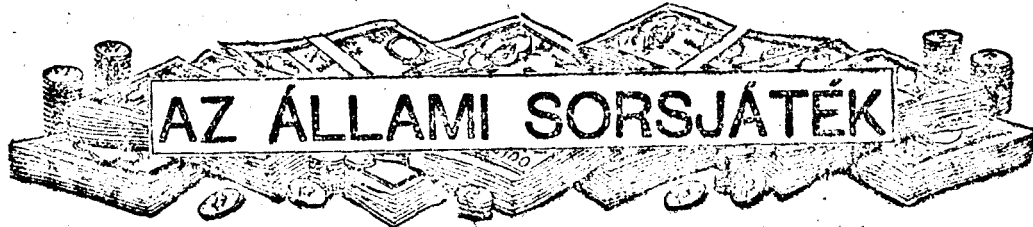
Mindet pedig azért, mert a zsebükben volt az Állami Sorsjáték sorsjegye. Ön is épen ilyen szerencsés lesz, mert a Sorsjáték folyton halad, újabb és újabb százmilliókat oszt ki.

DECEMBER 15-én lesz a II. osztály huzása. ÚJ MILLIOMOSOK, újabb tízezrei a nyerőknek.

**UJITSA MEG
IDEJÉBEN
SORSJEGYÉT.**

**VÁSÁROLJON
UJABB SORS-
JEGYEKET.**

**NE FUSSON EL
A SZERENCSE
ELŐL!**

Borzalmas vasuti össze- ütközés a constanta-i vonalon

Tíz vagon benzinnel a pályára ömlött és tüzet fogott — A kár több mint halmillió lei

Bucurestiből jelentik: A bucuresti-constantai vonalon történt vasuti összeütközésről borzalmas részleteket közölnek a bucuresti-i lapok. A Ploestiből Constanta felé indított 9875. számú benzinvonat teljes sebességgel belerohant a Fundatea állomáson tartózkodó 9332. számú tehervonatra, amely néhány pillanattal előbb futott be az állomásra. A súlyos összeütközés folytán

tíz, benzinnel telt vasuti ciszternakocsi felborult, a bennük lévő benzinnel lavinaként a pályára ömlött és a pálya hosszában tüzet fogott.

Ugyanakkor a tehervonat mozdonya és hat kocsija is kisiklott.

Az összeütközés folytán nagy riadalom keletkezett az állomáson, ahol nyomban hozzáfektak az oltáshoz, nehogy a vasuti állomás és raktárépületek is lángba boruljanak. A folytonos robbanások és több méteres lángnyelvek folytán az oltás nehezen haladt előre. A vasuti személyzet kétségbeesve látta, hogy a tüz átterjedt a petroleumvonat mozdonyára.

A cél az volt, hogy az égő mozdonyt és vasuti kocsikat elszigeteljék, így mentésük meg a többi vasuti kocsikat. Óriási erőfeszítés követte, segélyt kértek a szomszédos állomásoktól, miközben a tüz a pálya mellett lévő

vasuti jelzőházat is elborította, úgy, hogy pillanatok alatt ez is elpusztult.

Az összeütközés késő este történt és a tüz a késő délelőtti órákig tartott. A vasuti állomás személyzete a szomszédos állomásokról érkezett segítséggel, egész éjjel munkában volt, ennek köszönhető, hogy a tehervonatot megmentette a pusztulástól.

A CFR vezérigazgatóság vizsgálóbizottságot küldött a helyszínére, amely megállapította, hogy az összeütközést a petroleumvonat mozdonyvezetőjének gondatlansága okozta, aki engedély nélkül futott be az állomásra, anélkül, hogy fékezett volna.

A pálya kétszáz méter hosszúságban elpusztult. Emberéletben nem esett kár. Négy vasutas megsebesült. Az elégett talpfákat ki kell cserélni, így átszállással bonyolítják le az állomáson a forgalmat.

A kár több, mint hatmillió lei. A megejtett vizsgálat alapján N. Volonciu vasuti tiszt, Plesa Gheorghe mozdonyvezető, Dinca Sandulescu, Ghita Olariu s Traian Stancu fekezőket felfüggesztették állásukból.

Reggeli távirat szerint, a pályát kijavították és a forgalom az állomáson ismét megindulhatott.

Január 11-én MAGYAR BÁL a Fehér Keresztben

Az afrikai kémiszervezet titkaiból

Az olasz kémek főnöke elmondja a hírszerzés módját

Safatból jeletik: Már Pirzio Birolí tábornok főhadiszállásán való tartózkodásomnak első napján feltűnt az aszkárik tömegében egy alacsony termetű, szakállas, rendkívül értelmes arcú benszült. Amikor az egyik tisztet megkérdeztem, kicsoda ez a benszültök között igazán szokatlanul finoman ható, urias modoru eritreai, kissé habozva, mintha valami nagy titkot árulna el, mondta: — Ez Abraha azmacs, Maraba kerület főnöke és benszült információs szolgálatunk feje.

Azmacs Abrahával könnyű volt megismerkedni. Odamentem hozzá, bemutatkoztunk, kezét fogtunk, beszélgettünk. Először teljesen közömbös dolgokról. Sajnos, ahogy a kémkedés kérdésére tértem át, úgy elhallgatott, mintha jéggé dermedt volna.

Csak másnap, amikor engedélyt kapott feleteseitől, hogy az információs szolgálatról is beszéljen, vált ismét barátságosabbá.

A kémek munkája és fizetése

Már régóta meg szerettem volna tudni, honnan ismerik az olaszok oly pontosan az ellenfél vezéreinek mozdulatait? Honnan tudják például, hogy ras Széjum melyik nap hol tartózkodik, ras Kassza vasárnap délből hova ment és hétfőn este hol tért nyugovóra? Abessziniában nincs komoly hírszolgálat, amely számot adhatna a vezérek utazásairól, cselekedeteiről.

— Ma délután négykor — mondta azmacs Abraha erre vonatkozó kérdésemre — ha sátramba járad, válaszolhatok rá és egyben bemutathatom hírszolgálati szervezetünket!

Négy órakor ott voltam. Abraha éppen a sátor előtt tárgyalt egy jónövésű, fiatal benszülttel. Jó darabig folyt számomra érthetetlen nyelven a diskurzus, végül Abraha valami cédulát adott át a benszültnek, aki két kezét fejéhez emelve, mélyen meghajolt és sietve távozott.

— Ez például egyik kémünk! — kezdte azmacs Abraha a sátorban. — Ezt Berké Ahaiz, Makallé egyik előkelő polgára küldte hozzám, hogy információs szolgálatra használjam. A fiúnak felesége, háza, gyerekei vannak Makallében és így bizonyosak lehetünk benne, hogy visszajön és majdnem bizonyosak, hogy nem csap be! Kémeinket csaknem kivétel nélkül a behódolt főnökök bocsájtják rendelkezésünkre, ezzel is jelezve, hogy behódolásuk őszinte és minden tekintetben rendelkezésünkre állnak.

— Sok informátor jelentkezik szolgálatra? — kértem.

— Rengeteg! De egyszerre, csak nyolcat-tízet küldök ki. Külön-külön, anélkül, hogy tudnának egymás küldetéséről vagy akár létezéséről is. Pontosán megmondom nekik, hová kell menniük, mit kell felderíteniük. Ha visszajönnek és valamennyi nagyjából egyformát mond, akkor tudjuk, hogy a kémek jól dolgoztak és az információ megbízható. Nem könnyű ezeknek a fiúknak a munkája! Életükkel játszanak, mert az abesszinek nem tréfálnak, ha valakiről kiderítik, hogy az elenségnek kémkedik.

— És miképp jutnak túl az olasz vonalakon?

— Az a kis papirdarab, amit Berké Ahaiz emberének adtam, éppen ezt a célt szolgálta. Nyílt parancs az olasz előőrseknek, hogy hagyják közlekedni emberemet. Amint a legény tuljutott vonaleinkon, a cédulát valami kő vagy bokor alá rejti, esetleg sarujának talpába, köpenyének titkos zsebébe teszi és megy célja felé. Informátoraim tíz-husz, sőt gyakran ötven meg száz kilométer távolságra is elmennek!

— A kém persze nem viszi ingyen vásárra a bőrét, — mondom.

— De mennyire nem! Arról persze szó sem lehet, hogy benszült informátornak előre adjunk pénzt, sőt még csak meg sem mondjuk nekik, mennyit kapnak. Ha visszajönnek és az értesítésük jó, kaphatnak 5—10—15, ha a hír nagyon jó, 20 tallért is.

Egy tallér ma körülbelül nyolc lírát ér. A benszült informátor tehát gyakran egy hónapig tartó életveszélyes munkájáért 40—160 lírányi összeget kap.

— És ezzel meg vannak elégedve?

— De mennyire! — mondja meggyőzően Abraha. — A tallér nagyon nagy pénz itt és mint mondtam: a rengeteg jelentkező közül, többszöri próba után, kiválasztok 10—12 megfelelő embert. Ezek aztán állandóan uton vannak. Különben — mutat ki az utra — ott jön éppen egy emberem. Nem valami diszpédány.

Egy jelentés és egy elbocsátás

A kevésre értékelt, gyapjashaju abesszin honfi csakhamar a sátor előtt áll és mélyeket hajladozik. Azmacs Abraha haladéktalanul megkezdte a kérdezősködést. Előbb tigré nyelven kérdez, aztán a kérdést és feleletet olaszra fordítja.

— Meddig jutottál? — hangzik az első kérdés.

— Amba Alagiig! — mondja kissé ijedten a tagadhatatlanul ostobának ható „kém”.

— Sok harcos van arrafelé? — Az abesszin percekig csapkodja össze tenyereit.

— Mint a hajszál a fejen!

— Te hülye! — mondja nemes egyszerűséggel. — Azt mondd meg nekem mennyien vannak? Százezren, tizezren?

A kém balvállára hajtja fejét, jelezve, hogy nem tudja.

— Ezren, százan, ötvenen? — folytatja Abraha.

Még mindig semmi válasz.

— Hát huszan, tizenöten...

Az abesszin szeme felcsillan: — Igen: Tizenöten lehetnek, talán tizenöten!

Azmacs Abraha káromkodni kezd. Hogy mit

mond, azt nem akarja olaszra fordítani. Végre félreismerhetetlen mozdulatot tesz a lábával és dühösen mondja:

— Menj a pokolba! Egyetlen tallért sem kapsz és többé ne is lássalak!

A kém hangot sem hallat. Megint hajlongani kezd és már el is szalad.

A behódolások rejtelméi

— Mondja csak őszintén, — folytatom a beszélgetést — ez a rengeteg behódoló mind csak érzelmi okokból jön át az olasz táborba?

Szeretném gyorsan megörökíteni remek, kétértelmű mosolyát.

— Hát, kérem, érzelemből is, — válaszolja. — Nem szabad elfelejteni, hogy itt, Abessziniában, a népek milliószor rosszabb a sorsa, mint nálunk odaát, Eritréában. Tessék csak megnézni, mennyivel jobban tápláltak a mieink az itteniekénél! De a főnököket csak ezzel nem lehetne behódolásra bírni!

— Hát mivel lehet?

— Az úgy van, kérem, hogy vagy maga a főnök akar behódolni és akkor elküldi az egyik fiát hozzánk és elmondja szándékát. Ilyenkor a főnök nem kap semmit. Ha nem mozog, akkor mi küldjük el a falujába informátorunkat, aki kipuhatolja, vajjon barátunk akar-e lenni a főnök vagy sem. Ha igen, előbb közvetítők útján kérdezteti meg akarja-e fogadni? Amikor már tudja, hogy uton jár, elmegy hozzá és levelet, irást kér tőle. Ezt elhozza mihozzánk és mi aztán megállapítjuk, mikor jöjjön a behódolás ceremóniájára!

— És mennyit kap az ilyen főnök?

— Az a hatalmától függ! 100—200—500 tallért, vagy esetleg többet.

— Előfordult már, hogy valamelyik kémjét elfogták az abesszinek?

— Eddig még nem, de megtörténhet!

— És akkor?

Keresztbe rakja szép sárga csizmába bujtatót lábait, kissé előredönti jószabású, európai ruhába öltöztetett alakját és szakállas művészarcának elképzelhető legkönyösebb kifejezésével mondja:

— Ősi abesszin büntetés szerint a kémet gyolcsba csavarják és megégetik, nekem pedig új embert kell keresnem...

B. I.

„Fiahordó” repülőgép

Az új légi jármű egy vagy két síkban is repülhet

Az új légi jármű, amely a levegőben másfél perc alatt két, különböző magasságban repülő géppé változik, angol találmány. A két gépből összeszerelt repülőgép mint egyetlen egység emelkedik a légbe. A nagyobb, erősebb repülőgép hátán ül a kisebb, könnyebb légi jármű. Csak úgy, mintha fiahordó vinné a fiát az erdőben, vagy sétáló anya tolná kocsiban a gyermekét. Kivánságra a két jármű elválik egymástól és külön-külön saját légpályáikon repülnek tovább.

A két gép egyelőrvadva teheti meg a kiszabott légi utazást vagy pedig egymástól elkülönítve repülnek két különböző légi uton, kikapcsolva a kikötésnél, illetve leszállásnál előforduló idővesztéséget. Szállíthatnak utasokat, postát vagy terhet egyformán, ha nem is egyenlő nagy súlyban. Hiszen az anyagpénél jóval könnyebbnek kell a fiagépnek lenni.

Katonai célok szolgálatában igen fontos szerep vár az új találmányra. Az új, kettévált repülőgép az ellenrepülőgépet két különböző magasságból, mondjuk alulról és felülről egyszerre támadhatja meg gyilkos gépfegyvertűzeléssel. Ez tehát a hirtelen megfiadott fegyvernem, mely ellen majdnem lehetetlen repülőgépeknek védekezni.

A kettős gép tehát egyszerre emelkedik fel a földről a levegőbe, mint bármely más közönséges repülőgép, de egyetlen elhangzott parancsszóra hirtelen kettévál, anélkül, hogy bonyolult mechanikai mozdulatokat kellene alkalmazni vagy segítségül hívni.

A hirtelen kettéválás mozdulatát a feltaláló úgy oldotta meg, hogy a két különböző repülőgéphez különböző szárnyformákat választott. Ez a különbség jellegzetes a repülőgép különös formájára.

A földről való felemelkedésnél és a további közönséges repülésnél, a kettős repülőgép erősen egymásba kapcsolva repül együtt. Az alsó repülőgép emelő ereje jóval felülmúlja a saját súlyát. Hiszen közben a törzsén nyugvó felső repülőgép is a maga könnyebb súlyával terheli állandóan az emelő, repítő munkáját. A különválásnál a kezdetben összefüggő gépek összetartó kapcsai egyszerre lazulnak meg. Ezek a horgok természetesen önműködően kapcsolódnak szét. A szétkapcsolás utáni pillanatban az alsóbb, fiahordó gép lefelé tart, míg a kisebb, hordott gép felfelé kezd emelkedni. A különválásnak olyan gyengéd mozdulatokkal szabad csak megtörténnie, hogy ez a zökkenésmentes folyamat minden szerencsétlenséget eleve kizárjon.

Természetes az elmondottak után, hogy a felső repülőgép jóval kisebb, keskenyebb és könnyebb az alsónál, de a hordereje éppen abban a tényben rejlik, hogy hirtelen leválik az anyagpénről és miután megsokszorozta a saját repülőflottájának a számát a maga különválásával, félelmetes harci eszközt jelent az ellenfél számára.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.) Calea Victoriei Picadilly-kávéházzal szemben. Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokában.

„Grand Hotel”-el szemben, a főposta sarkán.

SPORT KÖZLÖNY

Az ILSA az őszi bajnok

Bucurestiből jelentik: A nemzeti bajnokság B-csoportjának mérkőzése során az őszi első helyért játszottak a Vulturi és a RGMT csapatai Timisoarán. Az RGMT győzelme esetén a timisoarai munkáscsapat lett volna az első, de vereséget szenvedett. A mérkőzést az RGMT még a mérkőzés előtt megővta Chirol Vulturi-játékos igazolatlan szereplése miatt. A nemzeti bajnokság bizottsága helyt adott az óvásnak és az RGMT javára igazolta a mér-

közést. A Vulturi fellebbezett és a fellebbezést elfogadták. Eszerint a mérkőzés két pontját a Vulturi javára írták. Így került az ügy a sport-szövetség átmeneti bizottsága elé, amely végérvényesen igazolta a Vulturi-RGMT 2:1 arányban végződött mérkőzés eredményét a lugoji együttes javára. Eszerint a nyugati liga körzetében lejátszott nemzeti bajnokság B-csoportjának őszi fordulóján a timisoarai ILSA lett az első a Vulturi előtt.

Ha Jugoszlávia nem áll ki a döntőre

Bulgária a zöldasztalnál megnyeri a Balkán Kupát

Bucurestiből jelentik: A Jugoszlávia-Bulgária Balkán Kupa döntő újrajátszásának lehetősége mind komolyabb és komolyabb formát ölt. Bulgária a kupaszabályok értelmében — mint ismeretes — kérte a 3:3 arányban döntetlenül végződött mérkőzés megismétlését, miután a szabályok szerint, amennyiben a kupaküzdelemben vezető csapatok pontszáma egyforma, úgy csakis a két élcsapat egymás elleni mérkőzése eredményének gólaránya a döntő. Miután jelen esetben az egyforma

pontszámmal végzett Jugoszlávia és Bulgária csapatainak egymás elleni küzdelme 3:3 arányban eldöntetlenül végződött, a mérkőzést meg kell ismételnj. A kupabizottság rövidesen összeül és döntése nem lehet kétséges; minden bizonnyal a mérkőzés újrajátszását határozzák el. Tekintettel arra, hogy Belgrádban hallani sem akarnak a mérkőzés megismétléséről, nincs kizárva, hogy Bulgária a zöldasztalnál nyeri meg az 1935. évi Balkán Kupát.

Nagy érdeklődés előzi meg a nemzeti bajnokság számokban című sportkönyv megjelenését

„A nemzeti bajnokság számokban” című sportkönyv megjelenését nagy érdeklődés előzi meg. A sportemberek számára nélkülözhetetlen a nagy gonddal megszerkesztett sportkönyv, amely Európa egyik legérdekesebb futballbajnokságáról, a nemzeti bajnokság őszi fordulójáról ad szenzációs ismertetést. Pontos statisztikát közöl a lejátszott őszi forduló mérkőzéseiről, részletes góllövő-listát ad és különböző érdekes feldolgozásban közli a bajnokság táblázatait. Sportkörökben nagy várakozással tekintenek „A nemzeti bajnokság számokban” című sportkönyv megjelenése elé.

O Venus-CFR mérkőzés. Bucurestiből jelentik: A Jan Seba mérkőzések során, vasárnap a Venus mérkőzik a CFR együttesével. A meccs favoritja a Venus.

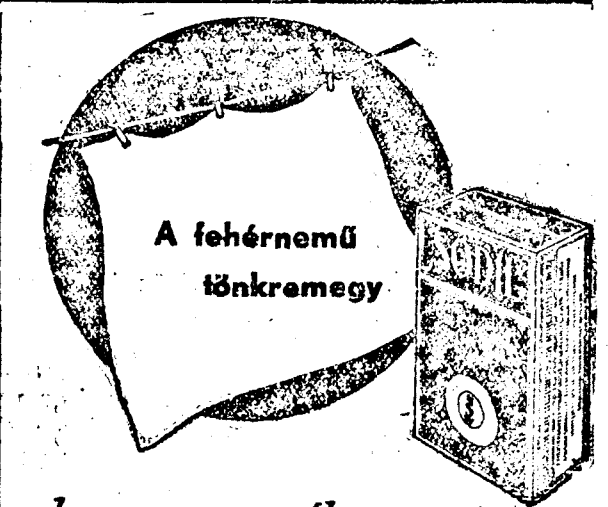
Asztali tenisz-verseny a Román Kupáért

Az asztali tenisz szövetség ez évben is megrendezi a Román Kupa-versenyeket, amelyeket december 29. és 30-án bonyolítanak le Bucurestiben. A verseny rendezősege districtenként 3 versenyzőnek juttat a verseny tartamára teljes ellátást. Az aradi, oradeai és clujii sportszövetségekhez tartozó versenyzők közül öt játékost látnak vendégül Bucurestiben. Az aradi, oradeai és clujii versenyzők iránt tanúsított különleges elbánás elismerése a három város fejlett asztali tenisz sportjának.

A zsarolással vádolt egészségügyi biztos bűnügye az aradi törvényszék előtt

Az aradi törvényszék ma kezdte meg Dobos Gheorghe egészségügyi biztos vesztegetési bűnperének tárgyalását. Dobos Gheorghe ellen azt a vádat emelték, hogy több vendéglőstől, valamint nyilvánosház-tulajdonostól és rendőrileg nyilvántartott nőktől pénzt fogadott el, azért, hogy a kötelességszerű ellenőrzést ne végezze el a kellő szigorral. Annak idején a rendőrségen számos tanút hallgattak ki, akik Dobos ellen vallottak és azt mondták, hogy az egészségügyi biztos állandóan zsarolta őket.

A mai tárgyaláson a vádirat felolvasása után, Popescu elnök figyelmeztette Dobost arra, hogy a rendőrségen tett vallomása ellenkezik a vizsgálóbíró előtt tett vallomásával. A rendőrségen ugyanis tagadta, hogy aznap, amikor elfogták és a rendőrségre vették, egyáltalán kapott volna valakitől pénzt, a vizsgálóbíró előtt pedig annak a nézetének adott kifejezést, hogy esetleg valaki becsémpézett a zsebébe pénzt. A rendőrség embe-reinek a vizsgálóbíró előtt tett vallomása szerint, viszont a rendőrség előzőleg megjelölt száz lejeceket és később ezeket rendőrileg nyilvántartott nők átadták Dobosnak. Amikor

A fehérnemű tönkremegy

ha nem mossák helyesen!

Közönséges kemény, érces vizei nem lehet jó eredményt elérni. A fehérneműnek gyakori mosás dacára is meg kell tartania minőségét és finomságát. Ezt a célt legjobban úgy érjük el, ha a vizet „SODIL”-al puhítjuk. „SODIL” az ideális por, amely minden vizet puhává teszi, a szappan hatását növeli, a ruhát tisztítja és teljesen kiőrmentes. A „SODIL”-al mosott ruha hófehér lesz, megtartja finomságát és könnyen vasalható. Minden gondos háztartásban nélkülözhetetlen!

SODIL

Vasárnap lejátszák az RGMTE-Rovine-Grivita-mérkőzést

A nemzeti bajnokság bizottsága a legutóbbi megtartott ülésén úgy határozott, hogy az elmaradt CAT-Rovine-Grivita nemzeti bajnoki B-ligás mérkőzést vasárnap kell lejátszani. A bíróküldő-bizottság játékvezetőt is delegált erre a mérkőzésre Bozgan Gheorghe, az aradi bírótestület népszerű elnöke személyében. A mérkőzés Timisoarán kerül lebonyolításra.

A HAMBURG-AMERIKA LINE

hajóival a világ összes kikötőibe utazhat:

Gyorsjáratok

Eszak-Amerika, Kanada, Középamerika
(Columbia, Venezuela)
CUBA, MEXICO, DELAMERIKA, AFRIKA-ba.

Csakis elsőrendű hajók, kitűnő kényelemmel. — Kiszolgálás és ellátás a legmértékesebb árakon.

Olcsó tanulmányi utazások Amerikába bontozás bármikor.

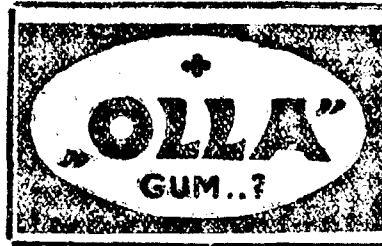
Kérjen információt és prospektust a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.-tól, Timisoara, Str. Maroy 1. 66

Kunstler A.

Vízum- és utazási irodától, 461

Arad, Bulov. Regina Maria No. 24. Telefon 86.

Orvosi tanács!

Ne legénykedj „OLLA” nélkül, ne végy utánzatokat!

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-vel!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 840.—

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS

A király elé kerül a satumarei Mária-szobor ügye

A satumarel görögkatholikus egyházközség tiltakozó gyűlésének határozata! — Tiltakozó memorandumok három minisztérium címére

Satumareről jelentik: A Szűz Mária-szobor eltávolítása miatt tegnap tiltakozó gyűlést tartott a satumarei gör. kat. egyházközség teljes tanácsa. A rendkívüli nagygyűlést Dragos Aurel esperes, liberális-párti szenátor vezette. Elnöki megnyitó beszédében mélyen elítélte a szobor eltávolítását, amelynek azért kellett a fiugimnázium elől eltűnnie, mert egyes rövidlátó egyének Szűz Máriát a magyarok védszentjének tartják. Holott Jézus anyja az összes katolikusok eszményképe.

Dragos esperes ezután részletesen kifejtette, hogy a magyarok Szűz Máriáját, Műve védasszonyát ültő alakban, fején koronával és kezében joggal ábrázolják, míg a liceum elől eltávolított szobor valamennyi gör. kat. templomban feltalálható és a világ összkatolikuságának tisztelettárgya.

Dragos Aurel elnöki megnyitójához többen szóltak hozzá s utána dr. Pogacias Ioan volt prefektus tartott hosszú beszédet.

— Eltávolították a Boldogságos Szűz szobrát: a mi keresztény hitünk szimbólumát a satumarei fiugimnázium elől — mondotta Pogacias. Majd hosszasan fejtegeti a hit erejét, amely összetartotta s nagyra emelte a román-ságot. Beszédét később így folytatta:

— *Felteszem a kérdést, Uraim, vajjon lesz-e annyi morális bátorságunk, hogy ne engedjük ezt az ügyet a napirendről mindaddig levenni, amíg a szobor az őt megillető helyre nem lesz visszahelyezve.*

Végül bizottság kiküldését javasolta, amely felszinen tartsa az elintézetlen sérelem ügyét s ha kell, a trónig vigye fel a gör. kat. egyházközség panasztát.

A közgyűlés ezután tiltakozó memorandumot szerkesztett, amelyet megküldöttek a közoktatásügyi, valamint a hadügyminisztériumnak, továbbá dr. Pop Valer igazságügy-miniszternek, mint a satumaremegeyi liberális párt elnökének.

Elhatározták végül, hogy amennyiben az eltávolított Mária-szobor rövidesen nem kerül vissza a helyére, Dragos szenátor küldöttséget vezet Ófejsége a király elé.

KÖNYVEK

Sommerset Maugham: „Zsákucca” Új regénye: a „Zsákucca” a Csendes-tengeri szigetek exotikus világában játszódik. Hőse egy fiatal férfi, aki valami homályos és akaratlan gyilkosság után egy kis vitorlason menekül szigetről-szigetre. Az egyik kis szigeten azután találkozik a neki rendeltetett nővel, a végzetes szerelemmel. Ez a találkozás is halállal végződik, egy harmadik ember halálával Szép és izgalmas regény a „Zsákucca”, igazi öröme az élet és szív kalandjai kedvelőinek. A Pantheon-kiadású „Jó Könyvek” sorozatában jelent meg, 272 lapon, füzve 50, vászonkötésben 79 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj.

Aradon beszerezhető:

**Apponyi Testvérek
Szigeti Oszkár
Iványi Menyhért
cipőáruházakban.**

Hirdessen az Aradi Közlönyben

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán. :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

HÁZASSÁG.

Egyedülálló urinó, férjhezmenne be rendezett lakással 45-55 éves biztos állású vagy nyugdíjas uriemberhez. „Biztos örökség” jelgére a fiókiadóhivatalba. 6851

LAKÁS

Különbejárattal butorozott szobát keresek. Ajánlatot ár megjelöléssel „Ugyvedhojtái” jelgére a kiadóba kérek. 6854

KÉTSZOBÁS elsőemeleti komfortos lakás kiadó Piata Catedralei 14. első em. 6773

ÜZLETEK.

Üzlethelyiség, Bujac legjobban beépített részén lakással, pincével, istállósval, nagy gyümölcsös kerttel, havi 200 leiert bérbeadó, esetleg kedvező feltételekkel eladó. Calea A. Viatou 135. 6851

VÉTFELÉSI ÉS FIADÁS

ZONGORA magasabb igényeknek is megfelelő, bocsérélhető vagy eladó. Cím a kiadóban. 6850

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépi tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KÜLÖNFÉLÉK.

Veszek maras áron ócska varrógépet és kerékpárt, patelont. Hő és sárcipők javítása talp, sarok 40 leitől, zseb-ámpa elemek Lei 5-től. Viszonteladónak rabatt. 6148
MOTORICA mecanic. Calea Banatului

Beraktározási raktárban Str. Moise Nicoara 9-11., olcsó butor és áru beraktározható. Előleg is kapható. Eladó egy fekete zongora, 2 villanycsillár, egy madonakép. 6853

HIRDESSEN

az 50 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben.

Ünnepi borok.

Minisi szőlőiskola a legkülönbözőbb kiválasztott 6856

faj-borait

hozza forgalomba aradi üzletben, Str. Xenopol, bejárat a pénzügyigazgatóságnál.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, DECEMBER 13.

Bucuresti. 13: Lemezek 14.30: Lemezek. 15: Hírek. 18: Mofol-zenekar. 19: Felolvasás. 20: Hírek. 20.15: Felolvasás. 20.30: Közvetítés az állami Operából. A szünetekben hírek, sport. 23.45: Hírek külföldre németül és franciául. 23.55: Hírek. 24: Rádiózenekar. Utána: Lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11.20: „Időszerű apróságok”. Felolvasás. 11.45: „Ifjúsági közlemények”. Felolvasás. 13: Déli harangzó. 13.05: Dénes József és cigányzenekara. 14.30: Katonazene. 15.40: Hírek. 17.10: A rádió diákfelőrlája. 17.45: Hírek. 18: „Egy nagy magyar színjátszó mester”. 18.30: Jazz-zenekar. 18.50: Sportközlemények. 19.30: Liszt-est közvetítése. 21.05: Az Operaház előadásának közvetítése. A „Lohengrin” című dalmű II. és III. felvonása. 23.20: Hírek. 23.45: „Régi bált zene”. A Beszkárt-zenekar műsora. Utána hírek. — Budapest II. 18.55-19.20: Gyorsírótanfolyam. 19.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 19.30-20.45: Az Operaház előadásának közvetítése. A „Lohengrin” I. felvonása. 21-22.25: „A vallásosság korunk zeneművészetében”. Utána: Hírek. Majd: Cigányzenekar. — Bécs. 13: Szórakoztató lemezek. 14.10: Újabb német operák lemezei. 16.20: A Teréziánium fiukara. 17.05: Nagy mesterek indulói lemezek. 23.40: A bécsi eszperantó világkongresszusról. Utána hírek. Majd: Jazz.

Belgrád. 12: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 17: Sztojanovics Péter hegedül. 19: Jazz. 20.50: Rádiózenekar Ivics Kriszta közreműködésével. Utána: Lemezek. — Breslau 6: Könnyű zene. 7: Dal. Torna. 7.30: Königsberg. 20: Tánczene. 23.30: Dalok a német erdőről. 24: Tánczene. — Milano. 19.45: Lemezek. 21.50: Lemezek. 22: Szimfonikus hangverseny.

SZOMBAT, DECEMBER 14.

Bucuresti. 13: Lemezek. 14.30: Lemezek. 15: Hírek. 18: Katonazene. 19: Felolvasás. 19.15: Katonazene. 20: Hírek. 20.15: Új lemezek. 20.40: Felolvasás. 21: Jazz. 22.30: Hírek. 22.45: Paschill: Román népzene. 23.45: Hírek külföldre németül és franciául. 23.55: Hírek. Utána: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: „Somlay Károly elbeszéléseiből”. Felolvasás. 13: Déli harangzó. 13.05: Benyovits Piroška énekel zongorakísérettel. 14-15.30: Katonazene. 15.40: Hírek. 17.10: Harsányi Gizi mesél. 17.45: Hírek. 18: Comensoli Mária zongorázik. 18.30: „Szóvirágok”. Csevegés. 19: Cigányzenekar. 19.40: Hangjátékelőadás a Studióban. „Stradivári”. Hangjáték 12 képben. Irtá: Szántó György. A hegedűszólokat Hannover Gyöngy játsza. A zenei betéteket Polgár Tibor irta. Rendező Németh Antal dr. 23: A jubiláló magyar rádió megköszöni az üdvözléseket. 23.10: Hírek. 23.30: Hanglemezek. Utána: Jazz-zenekar. Majd: Hírek. — Budapest II. 18-18.25: Mezőgazdasági félóra. 19.05-19.30: „Egy bátor lapszerkesztő 1850-ből”. 22-22.20: Hírek. 22.25-23.15: Hanglemezek. — Bécs. 8.25-9: Könnyű lemezek. 17.45: Albán, bolgár, ukrán, cserkesz, georgiai, kurd és szíriai népzene lemezek. 21.05: A filharmonikusok hangversenye. Utána: Tánczene. — Belgrád. 12: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 17.20: Balalajka-zenekar. 19.30: Négyes. 21: Nemzeti est, népdalok és néptáncok. — Deutschlandsender. 7: Torna. Könnyű zene. 17: München. 19: Néptáncok és népdalok. 20: Géczy Barnabás zenekara. 21-10: Vidám születésnap zenével és köszöntőkkel. — Milano. 17: Tánczene. 19.45: Lemezek. 21.50: Előadás. 22.40: Kamarazene.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.